

C

C	<ol style="list-style-type: none"> 1. simbol chimic pentru carbon; 2. simbol pentru Coulomb; 3. abr. vertebră cervicală sau rădăcină nervoasă cervicală, urmată de cifra respectivă, de ex. C5, C6; 4. abr. clearance.
C₁, C₂, C_n	simbolizarea generațiilor succesive de consangvinizare.
C°	abr. grad Celsius.
C	<ol style="list-style-type: none"> 1. abr. sânge capilar; 2. abr. (perimat) Curie.
c...	abr. prefix pentru centi.
Ca	simbol chimic pentru calciu.
CABRARE	(fr. <i>cabra</i> - <i>capră</i>) poziție bipedală de scurtă durată cu sprijin pe membrele pelvine, având corpul aproape de verticală cu membrele toracice scoase din sprijin și ridicate.
CACO...	prefix de origine greacă având sensul de rău.
CACOSMIE	percepția unor mirosuri dezagreabile.
CACOSTOMIE	(gr. <i>kakos</i> – rău, <i>stoma</i> - <i>gură</i>) exhalarea unui miros dezagreabil din cavitatea bucală.
CADAVERIC	(lat. <i>cadaver</i> - <i>cadavru</i>) care se referă la cadavru sau caracteristicile lui.
CADAVERINĂ	amină biogenă care rezultă prin decarboxilarea biogenă a lizinei sub acțiunea bacteriilor de putrefacție asupra cărnii; este o diamină toxică, prezentă în carnea alterată și este rezistentă la fierbere care determină efect hipertensiv.
CADAVRU VITELIN	zonă de tranziție care înconjură discul germinativ la embrion.
CADMIU	metal de culoare albă asemănător zincului.
CADUC	<ol style="list-style-type: none"> 1. (lat. <i>caducus</i> – <i>care cade timpuriu</i>); termen utilizat pentru definirea unor formațiuni organice care se înlocuiesc definitiv, de ex. dinte caduc, (de lapte), peri caduci etc sau periodic (coarnele cervideelor), penele în perioada de năpârlire etc. 2. termen folosit în cazul petalelor sau separelor care după înflorire se scutură.
CADUCĂ	<ol style="list-style-type: none"> 1. porțiunea mucoasei uterine care se detașează și este expulzată după naștere, împreună cu placentă; 2. prin extensie, mucoasa uterină în timpul sarcinii.
CADUCEU	emblema corpului medical care, în antichitate; atribut a lui Hermes; este reprezentat printr-un fascicul de bețișoare, surmontat de oglinda prudenței, în jurul căreia se află răsucit șarpele din Epidaur.
CAFEINĂ	(lat. <i>caffeinum</i>), sin. trimetilxantină, alcaloid derivat din xantină, conținut în ceai și cafea; obținut de asemenea prin sinteză; este un stimulent al sistemului nervos.
CAFEISM	intoxicație cronică prin cafea sau alte produse de origine vegetală care conțin

	cafeină.
CAHEXIE	(gr. <i>kakos</i> – rău, <i>exis</i> - stare), sin. cașexie, slăbire extremă cu consumarea tuturor substanțelor de rezervă, până la atrofia musculară.
CAHEXIA APOASĂ	sin. fascioloză
Cal.	abr. calorie.
CALAMUS	1. (lat. <i>calamus</i> – trestie, <i>toc de scris, fluier</i>) tulpină aeriană dreaptă prevăzută cu noduri și internoduri având în interior o măduvă spongioasă (ex. plantele din familia <i>Cyperaceae</i> și <i>Juncaceae</i>). 2. sin. tub, extremitatea inferioară a scheletului de susținere a unei pene (tija), scurt, cilindric, plin de solzișori membranoși, fini, împlântat în piele în cea mai mare parte.
CALATHIDIU	tip de inflorescență racemoasă, caracterizată printr-un ax lățit, pe care sunt fixate numeroase flori, sesile, înconjurate de un involucriu de bractee (ex la floarea soarelui).
CALCANEU	(lat. <i>calx-cis</i> - călcâi) osul calcâiului, os tarsian situat în rândul întâi, înapoia astragalului, tuberozitatea calcaneană proeminând sub piele.
CALCEA CALULUI	(lat. <i>Caltha laeta</i>) plantă perenă din familia <i>Ranunculaceae</i> frecventă în mediile umede (bălți, mlaștini, cursuri de apă) care posedă o tulpină ierboasă, fistuloasă având frunze reniforme, cele tulpinale sesile, cele bazale pețiolate, conține alcaloizi, saponine, glicozizi, fiind toxică atât în stare verde cât și uscată, cele mai sensibile fiind cabalinele și bovinele (gastroenterite și inflamații ale rinichilor).
CALCANEITĂ	inflamația calcaneului.
CALCANEOASTRAGALIAN	care se referă la calcaneu și astragal.
CALCANEODINIE	durere în regiunea calcaneului.
CALCANEONAVICULAR	care se referă la calcaneu și la osul navicular (sau scafoid) al tarsului.
CALCAR	rocă din carbonat de calciu.
CALCEMIE	(lat. <i>calx-cis</i> - var + gr. (<i>h</i>) <i>aima</i> - sânge), prezența fiziologică a calciului în sânge, în plasma sanguină este distribuit sub trei forme: calciu ionizat, legat de proteine, neionizat, fracțiunea funcțional activă o reprezintă calciul ionizat, rol: participă în excitabilitatea neuromusculară, în contracția musculară, coagularea sângelui, activator de enzime (lipaze, fosfataze, A.T.P.-aza musculară etc), concentrația calciului sanguin, valori fiziologice: 8,5-11 mg% la om, 8,5-11,6 mg% la bovine, 7,6-11,9 mg% la suine, 9-12 mg% la ovine, 11,2-13,4 mg% la cabaline și până la max. 18 mg%
CALCIC	care se referă la calciu sau la carbonat de calciu.
CALCIFEROL	sin. vitamina D.
CALCIFICARE	(lat. <i>calx</i> + <i>facio, feci, factum, facere</i> – a face, a așeza, a depune săruri de calciu) sin. osificare, aport și fixarea calciului într-un țesut fără apariția de osteoame; care a suferit o calcificare; ex. lipom calcificat.
CALCIFILIE	(lat. <i>calx</i> + gr. <i>philein</i> – a iubi) însușirea unor țesuturi de a fixa sărurile de calciu.
CALCINARE	încălzirea la roșu a unei substanțe, din care se dorește eliminarea prin distrugere a substanțelor organice.
CALCINOZĂ	(lat. <i>calx</i> + <i>osis</i> <i>tulburarea calciului</i>) depozit de săruri de calciu într-un țesut (ex. mușchi) sau în parenchimul unui organ (ex. rinichi).
CALCIPENIE	(lat. <i>calx</i> + <i>penia</i> - sărăcie) carență de calciu, care afectează țesuturile și lichidele organice și tulbură procesele în care e implicat acesta.
CALCIPEXIE	(lat. <i>calx</i> + <i>pexis</i> - fixare) fixarea calciului în țesuturi.
CALCIPRIV	(lat. <i>calx</i> + <i>privus</i> - lipsit) care se referă sau se datorește unei deficiențe în calciu

	sau absenței sale. ex. tetanie calciprivă.
CALCITERAPIE	(lat. <i>calx</i> + <i>therapeia</i> - <i>tratament</i>) terapia cu produși care conțin calciu.
CALCITONINĂ	sin. tirocalcitonină, hormon hipocalcemiant de origine tiroidiană, cu acțiune asupra osului și rinichiului și efect antagonist față de parathormon. scade de asemenea fosfatemia în sinergie cu parathormonul, structura calcitoninei extrase din tiroida de porc este constituită din 78 de aminoacizi, între concentrația calciului și secreția de calcitonină există proporționalitate.
CALCIU	<ol style="list-style-type: none"> corp simplu care constituie 3,64% din scoarța terestră; în ordinea abundenței, este al cincelea element. sărurile de calciu insolubile din alimente ajunse în stomac, datorită pH-ului acid, vor fi transformate în săruri solubile (CaCl₂) și astfel calciul va fi absorbit, rata absorbției va fi reglată de raportul cu fosforul, în cazul lipsei lui, calciul fiind mobilizat de către țesutul osos. calciul joacă rol important în formarea osului (unde se află 99%) și dinților, în coagularea sângelui, în reglarea echilibrului acidobazic, în transmiterea influxului nervos și în contracția musculară, metabolismul calciului, corelat cu activitatea hormonilor paratirodieni, vitaminelor D și cu cel al fosforului.
CALCIURIE	(lat. <i>calx</i> + gr. <i>oyron</i> - <i>urină</i>) eliminarea urinară a calciului.
CALCIUPEXIE	(lat. <i>calx</i> + gr. <i>pexis</i> - <i>fixare</i>) fixarea calciului în organism.
CALCUL	(lat. <i>calculus</i> – <i>piatră mică</i>) concrețiune formată în orice parte a organismului, compusă de obicei dintr-un nucleu de substanță organică.
CALCUL BILIAR	calcul format în vezicula biliară sau în căile biliare, prin depunerea de colesterol, pigmenți și săruri biliare.
CALCUL SALIVAR	sin. sialolit.
CALCUL SEMINAL	sin. spermolit.
CALCUL VENOS	sin flebolit.
CALCULOS	care se referă la calculi, care îi conține. ex. pielita calculoasă.
CALCULOZĂ	(lat. <i>calculus</i> + gr. <i>osis</i> - <i>boală</i>) sin. litiază, afecțiune caracterizată de prezența calculilor într-un organ pe un traiect.
CALE	nume de ansamblu pentru o structură tubulară prin care trec diverse substanțe organice, aer și pentru structuri care conduc un anume tip de influx nervos.
CALE DE ABORDARE	în chirurgie, traseul pe care-l urmează operatorul ca să ajungă la organul vizat, pornind de la piele și străbătând diverse organe interpușe, pe care trebuie să le traverseze.
CALICE	(gr. <i>kalix</i> – <i>cupă</i> , <i>ceaun</i>) formațiune anatomică cu aspect de cupă, formațiune de colectare a urinei situată la nivelul papilei renale, în care se deschid porii urinari, din unirea calicelor rezultă bazinetul.
CALICIU	învelișul extern al unei flori, alcătuit din frunzișoare verzi, denumite sepale; sepelele unite între ele formează un gamosepal iar cele libere un dialisepal; au rol protector.
CALICII MARI	conducte excretoare ale rinichiului formate prin reunirea a 2-4 calicii mici de obicei în număr de trei și care se reunesc pentru a forma bazinetul.
CALICII MICI	segmentele inițiale ale căilor excretoare ale rinichiului, în formă de mici canale membranoase care, prin extremitatea lor în formă de pâlnie, se inseră pe circumferința unei papile renale; prin cealaltă extremitate se deschid într-unul din marile calicii.
CALICUL CALIPTRĂ	(lat. <i>caliculus</i> – <i>cupă mică</i>) formațiune anatomică cu aspect de cupă mică. țesut care protejează conul de creștere al rădăcinii; la licheni și mușchi, țesutul care înconjoară capsulele și provine din arhegon.
CALDWELL-LUC	după Caldwell, George W., 1834-1918; Luc, Henry, 1855-1925; operația

(METODA) CALENDULA OFFICINALIS	Caldwell-Luc; metodă chirurgicală folosită în tratamentul sinuzitelor maxilare. plantă din familia <i>Asteraceae</i> , denumită popular Gălbenea.
CALMANT	care atenuează sau face să dispară durerea.
CALMAR	(lat. <i>Loligo</i>) cefalopode cu corpul alungit și ascuțit și înotătoarele scurte și triunghiulare, cu gura înconjurată de zece tentacule, din care două sunt late și prehensile.
CALMETTE-GUERIN	v. vaccin B.C.G.
CALOMEL	(lat. <i>Hydrargyrum chloratum</i>) sin. clorura mercurioasă, pulbere cristalină albă, cu acțiune diuretică, purgativă și antiseptică.
CALORIE	(lat. <i>kalor - căldură</i>) unitate de măsură a cantității de căldură necesare pentru a ridica temperatura unui gram de apă distilată de la 14,5°C la 15,5°C (caloria de 15°C) sau de la 19,5°C la 20,5°C (caloria de 20°C), denumită caloria mică sau caloria - gram.
CALORIFIC	care se referă la căldură. ex. puterea calorifică.
CALORIFUG	se spune despre o substanță rău conducătoare de căldură care, în acest fel protejează o sursă calorică sau împiedică pierderile de calorii.
CALORIGEN	care produce căldură.
CALORIMETRIE	ansamblu de procedee care permit măsurarea schimburilor calorice.
CALOTA CRANIANĂ	(fr. <i>callote – mică bonetă care acoperă doar vârful capului, fes</i>) partea superioară și rotunjită a craniului.
CALOS	corp, formațiune comisurală de substanță albă care leagă cele două emisfere cerebrale între ele.
CALOU	pierderi din greutatea vie a unui animal, exprimată în procente, în timpul transportului, valoarea lui este reglementată pe specii de animale, durata și distanța transportului.
CALOZITATE	(lat. <i>callositas – bățatură</i>) termen dermatologic pentru a denumi îngroșări epidermice, cornoase, circumscrise, cu contur neregulat, traumă mecanică produsă de jug sau ham, care duce la hipertrofia, inflamarea, cornificarea și fisurarea pielii.
CALUS	care se formează pe suprafețele rănite ale ramurilor și tulpinilor ca reacție de apărare.
CALUS VICIOS	calus care fixează fragmentele unui os fracturat într-o poziție defavorabilă funcțional, ca urmare a unei imobilizări incorecte sau a unui tratament inadecvat.
CALVIȚIE	(lat. <i>calvities - chelie</i>) sin. calvescență, absența sau pierderea părului de pe calota craniană la om, impropriu termenul este folosit și la animale.
CAMALLANUS	viermi vivipari cilindrici nedivizați care parazitează tubul digestiv al peștilor dulcicoli sau marini.
CAMBIU	zonă meristematică activă, situată în cilindrul central, care determină creșterea în grosime a rădăcinii și tulpinii, producând liber secundar și lemn secundar.
CAMBRIAN	prima perioadă geologică din era paleozoică; începe în urmă cu circa 600.000.000 ani.
CAMELIA	(lat. <i>Camelia sativa</i>) plantă introdusă din America de Nord cu un conținut ridicat de ulei și proteină (40%).
CAMERA ANTERIOARĂ A OCHIULUI	spațiu cuprins între iris și corneea, conținând umoarea apoasă și în comunicare prin intermediul pupilei, cu camera posterioară.
CAMERA POSTERIOARĂ A OCHIULUI	spațiul cuprins între iris și fundul globului ocular, conținând umoarea apoasă.
CAMERĂ	în anatomie spațiu închis, cavitate.

CAMFOR	produs cu miros aromatic pătrunzător, obținut prin distilarea lemnului și scoarței copacului de camfor; este folosit ca revulsiv și stimulent local.
CAMFORAT	care conține camfor sau care posedă proprietățile sale.
CAMPIMETRIE	explorarea și determinarea câmpului vizual periferic și central.
CAMPAT	termen utilizat pentru a descrie la cal direcția mai înainte a membrilor toracice și mai înapoi a membrilor pelvine, față de aplomb.
CAMPILOTROP	(despre un ovul) care este curbat, astfel că micropilul ajunge alături de chalază și hil.
CAMPTODACTILIE	malformație care constă în flexia permanentă și ireductibilă a unuia sau mai multor degete.
CAMPYLOBACTER PYLORI	sin. <i>Helicobacter pylori</i> .
CANABIS	pulbere obținută din florile, frunzele și tulpinile uscate ale plantei <i>Cannabis indica</i> .
CANABISM	intoxicație prin diverse preparații pe bază de cannabis indica și mai ales prin hașiș.
CANAL ARTERIAL	sin. canalul Botal.
CANAL ATRIO-VENTRICULAR COMUN	malformație cardiacă reprezentată prin prezența unui orificiu auriculo-ventricular unic și printr-o deschidere în peretele interventricular din apropierea acestui orificiu.
CANAL CARIPIAN	canal osteo-fibros constituit de jghebul anterior al carpului, închis față de ligamentul inelar anterior al carpului; permite trecerea tendoanelor flexorilor degetelor.
CANAL COLEDOC	segment al căii biliare principale, format din unirea canalului hepatic comun cu canalul cistic. traversează oblic peretele intern al celei de a doua porțiuni a duodenului, în care se deschide fie direct, fie prin intermediul ampulei Vater.
CANAL COHLEAR	sin. labirintul membranos.
CANAL CISTIC	conduct biliar care asigură comunicarea vezicii biliare cu canalul hepatic, constituind după această unire canalul coledoc.
CANAL DEFERENT	conduct cilindric îngust, cu peretele gros, care permite trecerea spermei; pornește de la coada epididimului și duce la la punctul de joncțiune cu vezicula seminală, de unde se continuă prin canalul ejaculator.
CANAL EJACULATOR	segment al căilor spermatică care continuă canalul deferent de la unirea sa cu vezicula seminală în interiorul prostatei; se deschide în porțiunea prostatică a uretrei, pe partea laterală a <i>Veru montanum</i> .
CANAL EPENDIMAR	canal filiform longitudinal care se întinde pe toată înălțimea măduvei spinării, de la ventriculul al patrulea până la ventriculul terminal; este situat în centrul comisurii cenușii.
CANAL EPIDIDIMAR	porțiune a căilor spermatică, între canalele eferente ale testiculului și canalul deferent.
CANAL FEMURAL	teacă fibroasă formată din aponevroza femurală care cuprinde vasele femurale, canalul prezintă trei segmente: superior, mediu și inferior.
CANAL GALACTOFOR	fiecare din canalele excretoare ale laptelui, care pornesc dintr-un lob al mamelei și ajung la mamelon.
CANAL GÄRTNER	formațiune tubulară, prezentă în mucoasa vaginală (podeaua) la vacă, reprezentând rudimente ale canalelor Wolf.
CANAL HEPATIC STÂNG	(lat. <i>ductus hepaticus</i>) ramura stângă a originii canalului hepatic comun: drenează lobul hepatic stâng.
CANAL HEPATIC DREPT	ramura dreaptă a originii canalului hepatic comun, care drenează lobul hepatic drept.
CANAL INGHINAL	interstițiu musculo-aponevrotic situat de fiecare parte, dreaptă și stângă, a porțiunii inferioare a peretelui abdominal anterior; permite trecerea, la bărbat, a cordonului spermatic, iar la femeie, a ligamentului rotund și constituie unul din punctele slabe principale ale peretelui abdominal.

CANAL LACRIMAL	conduct care aduce lacrimile din sacul lacrimal la meatul din cornetul inferior al nasului; este compus dintr-un tub membranos conținut într-un canal osos, între jghiabul lacrimal al osului maxilar și foseta lacrimală.
CANAL MEDULAR	cavitate osoasă centrală care ocupă, la adult, toată diafiza oaselor lungi, el conține măduva osoasă.
CANAL MÜLER	formațiune embrionară pară, care are o extremitate superioară care se deschide în cavitatea celomică și o extremitate inferioară care ajunge până la sinusul genito-urinar, la femelă canalele Müller formează oviductele, uterul și vaginul, iar la mascul, utriculul prostatic.
CANAL OPTIC	canalul săpat în aripa mică a osului sfenoid și care conține nervul optic și artera oftalmică; stabilește comunicarea între cutia craniană și orbită.
CANAL PANCREATIC ACCESORIU	sin. canalul Santorini.
CANAL PANCREATIC	sin. canalul Wirsung, canalul colector principal al pancreasului.
CANAL PAROTIDIAN	sin canalul Stenon.
CANAL RAHIDIAN	conduct osos format pe toată lungimea coloanei vertebrale de succesiunea orificiilor vertebrale, constituie învelișul osos care protejează măduva spinală, meningele și rădăcinile rahidiene de la atlas și până la sacru.
CANAL SACRAT	segmentul inferior al canalului rahidian constituit din orificiile vertebrale ale pieselor sacrate, sudate între ele. în mod normal, se termină la extremitatea sa inferioară la nivelul celei de a 5-a piese sacrate printr-o despicătură deschisă spre înapoi, jghiabul sacrat.
CANAL SUDORIPAR	porțiune dreaptă tranhipodermică a canalului de eliminare a transpirației.
CANAL TARSIAN	canalul osteofibromuscular situat în spatele maleolei interne și coborând spre planta piciorului; conține tendoanele, nervii și vasele care trec pe aici din loja posterioară a gambei spre plantă.
CANAL TORACIC	cel mai voluminos dintre trunchiurile limfatice din corp, care drenează toate vasele limfatice subdiafragmatice, cu excepția unei părți a limfaticelor hepatice și limfaticele părți supraombilicale a peretelui abdominal, își are originea în interiorul abdomenului, în spatele aortei, prin reuniunea a două trunchiuri limfatice lombare, la origine prezintă câteodată o dilatație numită cisterna Pecquet.
CANAL UROGENITAL	porțiunea canaliculară comună aparatului genital și urinar, care la mascul este reprezentată de porțiunea uretrală cuprinsă între orificiul ejaculator și meatul urinar extern, iar la femele, porțiunii cuprinse între meatul urinar și vulvă (vestibulul vaginal).
CANAL(E) SEMICIRCULAR(E)	ansamblul a trei tuburi cilindrice, recurbate în potcoavă, săpate în labirintul osos al urechii interne și conținând cele trei canale semicirculare membranoase; acestea au orientare diferită în spațiu: canalul anterior, vertical și perpendicular pe axa stâncii temporalului; canalul posterior, vertical și paralel cu axa stâncii; canalul extern, orizontal; canalele semicirculare joacă un rol important în menținerea echilibrului corpului.
CANAL WHARTON	sin. canalul mandibular, canalul de eliminare a secreției salivare atașat glandei submandibulare, prezentând orificiul de deschidere în cavitatea bucală la nivelul plicei carunculare sublinguale în apropierea frâului limbii.
CANAL WOLFF	canalul mezonefronului sau rinichiului embrionar la vertebrale.
CANALIZARE	formarea unui canal, natural sau patologic; canal creat pe cale chirurgicală pentru drenajul unei răni.
CANCER	1. termen general indicând variate tipuri de tumori maligne; 2. neoplasm de origine epitelială sau conjunctivală.
CANCEROFOBIE	teama morbidă de a fi atins de cancer.
CANCERICID	care poate distruge celulele canceroase.

CANCERIGEN	care este capabil să producă degenerarea malignă a țesuturilor.
CANCERIFORM	care seamănă cu un cancer
CANCEROLOGIE	ramură a medicinei care se ocupă cu studiul tumorilor maligne.
CANCEROS	care suferă de cancer
CANCEROSTATIC	care împiedică proliferarea celulelor canceroase și, prin aceasta, împiedică extensia cancerului.
CANCROID	epiteliom al pielii cu evoluție mai lentă decât a cancerului.
CANDELĂ	unitate fundamentală pentru intensitatea luminoasă în sistemul internațional de unități.
CANDI	hrană pentru albine, formată dintr-un amestec de miere și zahăr, cu o consistență tare, folosită în perioadele reci.
CANDIDA ALBICANS	gen de levuri din clasa <i>Adelomycetes</i> , care pot popula cavitatea bucală, traiectul genito-urinar etc., provocând boala numită candidoză.
CANDIDOZĂ	afecțiune generată de <i>Candida albicans</i> .
CANDIDURIE	eliminarea de <i>Candida albicans</i> în urină.
CANDIDIDĂ	erupție cutanată de natură alergică datorată candidelor.
CANIBALISM	<ol style="list-style-type: none"> 1. aberație comportamentală întâlnită la unele specii de animale domestice, având cauze nutriționale, întreținere necorespunzătoare, claustrare, etc. 2. abolirea instinctului matern, constând în devorarea produșilor (mai ales la scoafe), 3. ciugulirea și consumul țesuturilor vii a congenerilor în cadrul sindromului de pică la păsări, 4. abolirea instinctului matern și consumarea puilor ca urmare a unui stress determinat de senzația de frică la iepuroaice și vulpi.
CANICULTURĂ	sin. chinologie, creșterea câinilor.
CANIN	<ol style="list-style-type: none"> 1. dinte, în număr de doi pe fiecare maxilar, situat bilateral, la dreapta și la stânga incisivilor, între incisivul lateral și primul premolar. 2. care se referă la câine.
CANIȚIE	(lat. <i>canus</i> - <i>cărunt</i>) albirea sau depigmentarea părului.
CANT	unghiul format de pleoapa superioară cu pleoapa inferioară la fiecare extremitate a fantei palpebrale: cant intern în unghiul nazal; cant extern de partea temporală.
CANTER	sin. galop mic; alura cea mai lentă și mai puțin obositoare de galop, în care calul face un kilometru în 2'30".
CANULĂ	(lat. <i>canna</i> – <i>nai, trestie</i>) instrument tubular, de calibre diferite, folosit pentru introducerea sau extragerea de aer sau lichid din organism.
CAP ARTICULAR	eminență osoasă cu aspect sferoid, acoperită cu cartilaj, care participă la formarea unei articulații.
CAPACITATE	<ol style="list-style-type: none"> 1. aptitudinea de a conține, de a reține sau a absorbi; 2. volumul interior al unui recipient destinat de a conține lichide, gaze sau alte materii; 3. aptitudine mentală care permite înțelegerea, studiul sau rezistența față de suferință.
CAPACITATE BIOGENICĂ	termen introdus de către Leger, unde valoarea nutritivă pentru pești a unei ape, exprimată în bogăția organismelor care constituie hrana lor naturală, se cunosc zece valori: I-III ape sărace cu puține organisme, IV-VI ape milocii cu relativ numeroase organisme, VII-IX ape bune cu un mare număr de organisme și X, ape foarte bune cu un număr excesiv de mare de organisme.
CAPACITATE COMBINATIVĂ	termen folosit în zootehnie care indică particularitatea pe care o manifestă un animal de a da produși valoroși, indiferent de partenerii cu care este împerecheat.

GENERALĂ

CAPACITATE COMBINATIVĂ SPECIALĂ	sin. valoare de ameliorare specială, particularitatea pe care o manifestă un animal de a da produși valoroși, dacă este împerecheat cu anumiți parteneri.
CAPACITATE DE ÎNGRĂȘARE	însușirea corpului animal de a câștiga în greutate consecutiv îngrășării, este exprimată prin sporul mediu zilnic, indicatorul cel mai des utilizat pentru a evidenția comportamentul de îngrășare pe o perioadă determinată sau pe toată perioada îngrășării, alți indicatori mai pot fi: sporul absolut, sporul relativ și intensitatea de creștere.
CAPACITATE DE VALORIFICAREA HRANEI	însușirea organismului de a folosi cu eficiență maximă hrana, factor condiționat de specie, rasă, vârstă, sex, valoarea nutritivă a furajului și forma lui de administrare.
CAPACITATE INSPIRATORIE	însumarea aerului curent și aerului complementar.
CAPACITATE MAXIMĂ DE REABSORȚIE TUBULARĂ	cantitatea maximă dintr-o substanță care poate fi reabsorbită prin tubii renali în timp de un minut.
CAPACITATE MAXIMĂ A EXCREȚIEI TUBULARE	cantitatea maximă dintr-o substanță care poate fi excretată prin tubii renali în cursul unui minut.
CAPACITATE MOTRICĂ	totalitatea mișcărilor pe care le poate face un animal.
CAPACITATE PRODUCTIVĂ	termen din zootehnie care indică producția care se poate obține de la un animal într-o anumită perioadă de timp și exploatare corespunzătoare.
CAPACITATE PULMONARĂ TOTALĂ	capacitatea totală (4 litri), la care se adaugă aerul rezidual (1,2 litri).
CAPACITATE PULMONARĂ UTILIZABILĂ LA EFORT	sin. volum expirator maxim pe secundă
CAPACITATE PULMONARĂ VITALĂ	volumul maxim de aer inspirat după o expirație forțată sau volumul maxim de aer expirat după o inspirație forțată.
CAPACITATE REZIDUALĂ FUNCȚIONALĂ	cantitatea de aer conținută în căile aeriene la sfârșitul unei expirații normale.
CAPACITATE SENZORIALĂ	totalitatea stimulilor și excitațiilor lumii obiective sesizate de organism, aceasta variază cu specia: ierbivorele și păsările datorită faptului că au ochii plasați lateral supraveghează o zonă mai mare (ex. 300° la găină), însă imaginile se suprapun (26° la găină), la cal, datorită structurii ochiului, pe retina calului se localizează concomitent obiective apropiate și îndepărtate, ceea ce permite o bună supraveghere.
CAPILAR	(lat. <i>capillus - păr</i>) mic vas de sânge care conectează cele mai mici ramificații ale arteriolelor cu cele ale venulelor sau cele mai mici vase limfatice.
CAPILLARIA	viermi din familia <i>Capillariidae</i> , clasa <i>Nematoda</i> , foarte subțiri care parazitează în intestin sau în alte organe la păsări și mamifere
CAPILARECTAZIE	dilatația capilarelor.
CAPILARITĂ	inflamația vaselor capilare.
CAPILAROPATIE	boală care afectează capilarele.
CAPILARITATE	ansamblul proprietăților tuburilor capilare, în raport cu lichidele conținute.
CAPILAROSCOPIE	sin. microangioscopie, examenul pe subiectul viu, cu ajutorul microscopiei, a capilarelor cutanate sau a mucoaselor conjunctive.
CAPILITIUM	rețea tubulară protoplasmatică, care încastrează sporii în corpii de fructificație la unele ciuperci.
CAPITONAJ	procedeu chirurgical destinat suprimării unei cavității prin suturarea în masă a pereților opuși.
CAPREOLAR	care este în formă de spirală.

CAPITUL	tip de inflorescență racemoasă simplă, caracterizată printr-un ax scurt, globulos, cu flori numeroase, sesile.
CAPSIDĂ	înveliș proteic al unei particule virale.
CAPSULĂ	(lat. <i>capsula</i> – <i>cutie mică</i>) teacă fibroasă care înconjoară un organ, o neoformație, un proces morbid etc.
CAPSULAR	care se referă la o capsulă, în special capsula articulară sau capsula cristalinului.
CAPSULA ARTICULARĂ	înveliș fibros care menține în contact suprafețele articulare și care se inseră în apropierea cartilajelor articulare ale celor două oase în contact.
CAPSULA BOWMAN-MÜLLER	formațiune care învește glomerulul renal care marchează originea căilor urinare intrarenale
CAPSULA GLISSON	fibroasa proprie de acoperire subperitoneală a ficatului.
CAPSULA MEDICAMENTOASĂ	înveliș complet închis, de formă ovoidă, sferică sau cilindrică, al cărei perete, după ingestie, se dizolvă în interiorul tubului digestiv, eliberând astfel substanța medicamentoasă conținută.
CAPSULA SCHWEIGGER-SEIDEL	formațiune ovală, rigidă și inextensibilă care învește porțiunea terminală a arterelor penicilate din splină (la câine, porc și păsări), cu rol în reglarea și moderarea presiunii sanguine intrasplenice.
CAPSULA SINOVIALĂ	sin. punga sinovială, spațiu cavităar de clivare conjunctivă (primară sau secundară) plin cu sinovie, pungile sinoviale pot fi articulare sau subcutane.
CAPSULECTOMIE	excizia parțială sau totală a unei capsule.
CAPSULITĂ RETRACTILĂ	retracție și îngroșare a capsulei articulare a umărului, în special a porțiunii inferioare. reprezintă o leziune caracteristică a umărului blocat.
CAPSULOLENTICULARĂ	care se referă la cristalin și la capsula sa.
CAPSULOPLASTIE	intervenție plastică efectuată asupra unei capsule articulare.
CAPSULOTOMIE	incizia unei capsule articulare sau a capsulei cristalinului
CAPTATIV	în psihiatrie, se spune despre un subiect care încearcă să acapareze afecțiunea celor care îl înconjoară.
CAPTATIVITATE	tendința instinctivă a oricărui copil mic de a-și însuși, din lumea exterioară, ceea ce îl înconjoară, care se apropie de el sau care îl servește. la adult, tendința de a iubi pe cineva de o manieră exclusivă, posesivă și tiranică.
CARACTER(E)	termen introdus de Bateson în 1907, care se referă la expresia fenotipică a acțiunii uneia sau mai multor perechi de gene alelice, genele asigură potențialitatea de a produce sau de a contribui la producerea unui anumit caracter; caracterele pot fi <i>autosomale</i> când genele care alcătuiesc genotipul intră în structura cromozomilor autosomali sau pot fi <i>legate de sex</i> când genele care le determină intră în structura heterosomilor, după felul în care este alcătuit genotipul care coordonează apariția unui anumit caracter, caracterele se grupează în două categorii: calitative și cantitative.
CARACTERE CALITATIVE	acele caractere a căror apariție este coordonată de existența unui genotip alcătuit dintr-o singură pereche de gene alelice.
CARACTERE CANTITATIVE	acele caractere a căror apariție este coordonată de existența unui genotip alcătuit dintr-un număr mare de perechi de celule alelice.
CARACTERE DOBÂNDITE	transmiterea la descendenți a variațiilor fenotipice apărute la părinți în timpul vieții, sub acțiunea factorilor de mediu.
CARACTERE SEXUALE	însușiri care definesc sexul unui individ.
CARACTER PARANOIC	sin. personalitate paranoică.
CARACTERISTICĂ	trăsătură predominantă diferențiată a unei ființe, lucru sau fenomen.
CARAPACE	scut sau blindaj chitinos sau osos care îmbracă parțial sau total corpul unor

CARANTINĂ	animale. (fr. <i>quarantaine</i> – în jur de <i>patruzeci</i>) măsuri luate de izolarea pe un anumit timp a unor animale (sau oameni) suspecte de a fi contaminate de o boala contagioasă egală cu cea mai lungă perioadă de incubație, pentru a preveni răspândirea acesteia într-o zonă sau unitate indemnă.
CARBUNCUL	1. (lat. <i>carbunculus</i> – <i>cărbune mic</i>) abcesul care se formează în antrax, 2. abcese subcutanate cauzate de stafilococi cu producere de necroza.
CARBOHEMIE	prezența anhidridei carbonice în sânge
CARBOHIDRAZĂ	enzimă specifică care catalizează hidroliza glucidelor; așa sunt maltaza, zaharaza, lactaza, amilaza, celulaza, pectinaza.
CARBOANHIDRAZĂ	anhidrază carbonică.
CARBOINHIBITOR	denumire dată acelor factori nervoși sau umorali care au acțiunea de rărire a frecvenței bătăilor cardiace.
CARBON	corp simplu, metaloid, care există sub diverse forme: diamant, grafit, negru de fum, cărbune; foarte răspândit în natură ca multipli compuși minerali, ca și constituenți al ființelor vii.
CARBON (OXID, MONOXID)	gaz incolor și inodor, unul din principalele componente ale aerului atmosferic, este toxic datorită afinității sale pentru hemoglobină, dând naștere carboxihemoglobinei compus mult mai stabil decât oxihemoglobina și care diminuează transportul oxigenului prin sânge.
CARBONAT	orice sare care conține radicalul CO ₃ , provenind dintr-un acid carbonic ipotetic.
CARBONATAT	care conține carbon; termenul se folosește mai ales în legătură cu lanțul unei molecule organice format din atomi de carbon.
CARBONIC	care se referă la carbon, se spune mai ales despre anumiți derivați ai săi.
CARBONIFER	penultima perioadă geologică în era paleozoică; începutul carboniferului se situează în urmă cu 300.000.000 ani; această perioadă a fost caracterizată prin căldură și climat umed, care au creat condiții favorabile dezvoltării unei vegetații luxuriante, care s-a transformat în imense zăcăminte de cărbune situate în stratele terestre, formate în acea perioadă.
CARBONIZARE	transformarea unui corp organic în cărbune, sub acțiunea căldurii sau a acidului sulfuric, în prezența unei cantități limitate de aer.
CARBOXIANGIOGRAFIE	procedeu radiologic care folosește ca mijloc de contrast gazul carbonic (CO ₂), utilizat în radiocardiologie, precum și în studiul venelor suprahepatice sau verificarea permeabilității anastomozelor portocave și splenorenale.
CARBOXIHEMOGLOBINĂ	pigment roșu aprins-zmeuriu, provenit din combinarea reversibilă a hemoglobinei cu oxidul de carbon. poate fi recunoscută prin spectrul său de absorbție caracteristic (o bandă în verde și o bandă în galben).
CARBOXILAZĂ	enzimă care catalizează procesul de eliberare a CO ₂ din gruparea carboxilică a unui acid organic.
CARBOXIPEPTIDAZA	enzimă care catalizează o reacție de carboxilare.
CARCINOGEN	sin. cancerigen.
CARCINOGENEZĂ	denumire generică pentru procesul de formare a tumorilor canceroase.
CARCINOM	tumoare malignă a țesutului epitelial.
CARCINOMATOS	care este de natura carcinomului.
CARCINOMATOZĂ	proces carcinomatos extins la mai multe organe sau pe o suprafață seroasă, cu tumori multiple.
CARCINOZĂ	sin. carcinomatoză.

CARDIA	sin. <i>ostium cardiacum</i> ; orificiul de comunicare dintre esofag și stomac.
CARDIAC	1. (gr. <i>cardia</i> – inimă) care este în legătură cu inima, mușchi cardiac 2. suferind de o boală de inimă.
CARDIALGIE	durere sau arsură localizată în regiunea epigastrică, a cardiei; termen folosit câteodată pentru a desemna o durere profundă corespunzând regiunii cardiace.
CARDIOANGIOGRAFIE	sin. angiocardiografie
CARDIOCINETIC	care stimulează activitatea inimii.
CARDIODILATATOR	instrument destinat dilatării cardiei în caz de stenoză sau cardiospasm.
CARDIOGRAF	aparat cu ajutorul căruia se pot înregistra contracțiile inimii.
CARDIOGRAFIE	orice tehnică servind la înregistrarea contracțiilor cardiace, cu ajutorul unui cardiograf; înregistrarea obținută se numește cardiogramă.
CARDIOGRAMĂ	curba înregistrată de un cardiograf.
CARDIOHEPATIC	care se referă la cord și la ficat.
CARDIOINHIBITOR	care inhibă activitatea cardiacă.
CARDIOKINETIC	sin. cardiocinetic.
CARDIOLIZĂ	rezeecția aderențelor pericardului la peretele toracal sau a celor stabilite între cele două foițe pericardice.
CARDIOLOG	medic specialist în bolile de inimă.
CARDIOLOGIE	studiul inimii și al bolilor sale.
CARDIOMEGALIE	creșterea volumului cardiac.
CARDIOMIOPATIE	sin. miocardiopatie.
CARDIONECTOR (SISTEM	țesutul nodal al cordului.
CARDIOPATIE	temen generic pentru bolile de inimă.
CARDIOPILORIC	care se referă la cardia și pilor.
CARDIOPLASTIE	operație plastică practică asupra cardiei, pentru a-i reda dimensiunile normale, în cazul unei reduceri a diametrului său sau în cazul unui cardiospasm.
CARDIOPLEGIE	paralizia mușchilor inimii.
CARDIOPULMONAR	care se referă la inimă și la pulmon.
CARDIORAFIE	sutura plăgilor inimii.
CARDIOREXIE	ruptura cordului.
CARDIOSCLEROZĂ	indurația miocardului ca urmare a hipertrofiei țesutului conjunctiv.
CARDIOSPASM	contractie spasmodică a porțiunii terminale a esofagului.
CARDIOTOCOGRAF	sin. tococardiograf.
CARDIOTOCOGRAFIE	sin. tococardiografie.
CARDIOTOMIE	incizie chirurgicală a inimii.
CARDIOTONIC	care crește tonicitatea mușchiului cardiac.
CARDIOTOXIC	care exercită o acțiune toxică asupra cordului.
CARDIOTUBEROZITAR	care se referă la cardia și la marea tuberozitate a stomacului.
CARDIOVASCULAR	care se referă la cord și la vasele sanguine.
CARDINAL	(lat. <i>cardo, cardinis</i> – <i>țintă, punct principal</i>) parte importantă sau principală (simptom cardinal, acțiune cardinală).

CARDITĂ	sin. pancardită, inflamația celor trei straturi ale cordului.
CARENĂ	carena sternală sau creasta osoasă așezată pe fața externă a sternului la cele mai multe pasări.
CARENATE	grup de păsări, majoritatea bune zburătoare, la care sternul are carenă.
CARENȚAT	1. despre orice organism lipsit de ceva necesar, 2. se spune despre un copil suferind de carență afectivă
CARENȚĂ	(lat. <i>carrere – a lipsi</i>) care se referă la o lipsa sau insuficiența în vitamine (vitaminică), microelemente (carența minerală), etc indispensabile a organismului, se disting carențe primare, de aport și secundare, sau condiționate (legate de tulburări digestive, care reduc digestia sau absorbția), stările fiziologice și patologice care măresc consumul.
CARENȚĂ AFECTIVĂ	tulburare psiho-somatică determinată de o separare sau ruptură în mediul familial.
CARENȚĂ IMUNITARĂ T	sin. S.I.D.A. abr. C.I.T.E.
CARFOLOGIE	mișcări dezordonate, involuntare, ale mâinilor unui bolnav care pare că încearcă să prindă fulgi imaginari sau care trage și respinge cuverturile fără răgaz. sunt observate în cursul stărilor de delir și al bolilor febrile grave.
CARIE	(lat. <i>caries - putrezire</i>) osteită cronică cu distrugere și pierdere de substanță.
CARIE DENTARĂ	distrugere localizată și progresivă a dinților care afectează în primul rând emailul, apoi dentina care este atacată de bacterii și poate ajunge la necroza pulpei dentare.
CARIE OSOASĂ	1. complicație post-traumatică cu caracter infecțios hipertoxic a țesutului osos, 2. osteita cronică purulentă.
CARIOCIT	(gr. <i>karion – nucleu, sâmbure, nucleu, kytos - celulă</i>) celula nucleată din care ia naștere eritrocitul.
CARIOCHINEZĂ	(gr. <i>karyon + kinesis - mișcare</i>), sin. mitoză, diviziunea celulei cu transformări în structura nucleului caracterizată prin succesiunea a patru stadii: profaza, metafaza, anafaza și telofaza.
CARIOCLAZICĂ	se spune despre o substanță care poate leza nucleul celular și întrerupe mitoză.
CARIOCLAZIE	(gr. <i>karyon + klasis - rupere</i>) fragmentarea nucleului.
CARIOGAMIE	(gr. <i>karyon + gamos – căsătorie</i>) fuziunea nucleilor celor doi gameți.
CARIOGENE	substanțe care determină apariția de carii dentare.
CARIOGENEZĂ	(gr. <i>karyon + genesis – naștere</i>) procesul de formare și apariția nucleului.
CARIOGRAMĂ	sin. idiogramă, reprezentarea diagramatică pe baza măsurătorilor cromozomilor, a cariotipului prin așezarea cromozomilor în funcție de aspectul lor morfologic pe categorii de mărime și formă.
CARIOKINEZĂ	diviziunea nucleului celular în timpul mitozei.
CARIOLIMFĂ	(gr. <i>karyon + limpha – apă limpede</i>) mediu de dispersie reprezentat de sutul nuclear în care se găsesc dispersate particule constituite din nucleoproteide care alcătuiesc cromatina.
CARIOLIZĂ	(gr. <i>karyon + lysis – distrugere</i>) dispariția nucleului în urma unui fenomen de necrobioză.
CARIOLOBAT	care posedă un nucleu format din mai mulți lobi.
CARIOLOGIE	(gr. <i>karyon + logos – vorbire, studiu</i>) studiul structurii și funcțiilor nucleului.
CARIOPICNOZA	(gr. <i>karyon + piknos – gros</i>) condensarea cromatinei nucleare prezentându-se puternic colorată.

CARIOPLASMA	(gr. <i>karyon</i> + <i>plasma</i> – <i>formațiune</i>) substanță alcătuită dintr-un sistem bicoloidal format dintr-un mediu de dispersie și un mediu dispersat.
CARIOPSĂ	tip de fruct caracteristic cerealelor; este uscat, indehiscent, monosperm, cu un pericarp subțire și conrescut cu sămânța.
CARIOREXIS	fragmentarea nucleului celular cu prilejul necrozei unei celule, grăunțele de cromatină fiind diseminate în citoplasmă.
CARIOTIP	totalitatea cromozomilor unui individ sau a unei specii dispuși într-un sistem standard în ordinea mărimii descrescând, perechea ei având dimensiunile cele mai mari.
CARIOZOM	denumirea veche pentru granulele de cromatină în faza intercinetică.
CARMINATIV	medicament care favorizează expulzarea gazelor intestinale.
CARNASIERĂ	1. molar plasat pe fiecare jumătate de arcadă dentară, cu funcția de tăiere la animalele carnivore, precarnasiera și respectiv postcarnasiera sunt situate înaintea și înapoia carnasierii. 2. sac pentru vânat.
CARNE	1. țesuturile moi (în particular mușchii) ale corpului uman sau animal, prin opoziție cu scheletul, dur și rigid. 2. partea comestibilă obținută de la mamifere, păsări, pești, crustacee, moluște, în urma sacrificării sau vânării, reprezentată de totalitatea musculaturii scheletului împreună cu toate țesuturile la care aderă (vase, piele etc); carnea se clasifică după conținutul în grăsime și modul de finisare în: carne slabă, carne grasă și carne macră.
CARNE D.C.B.	(eng. <i>Dark Cutting Beef</i>) sin. carne închisă și lipicioasă, starea anormală a cărnii de vită caracterizată prin culoarea închisă, aderența mare și adezivitate, această carne se folosește mai ales pentru mezelurile fierte.
CARNE D.F.D.	(eng. <i>Dark Firm Dried</i>) sin. carne închisă și tare, starea anormală a cărnii caracterizată prin culoare închisă, tare și uscată la palpare și degustare, această carne nu se pretează pentru fabricarea mezelurilor crude.
CARNE P.S.E.	(eng. <i>Pal Soft Exudativ</i>) sin. carne pală, moale și umedă, stare anormală a cărnii caracterizată prin culoare pală, consistență moale și exudarea apei de consistență, această carne pierde mult din greutate în timpul conservării, nu se conservă bine și nu se poate folosi la obținerea șuncii sau semiconservelor, cel mai frecvent această carne se întilnește la rasele specializate, afectând regiunile cu carne valoroasă din carcasă.
CARNIFICARE	parenchim pulmonar cu aspect de carne rezultând dintr-un proces de sclerozare și condensare a tesutului; sinonim cu indurația pulmonară.
CARNITINĂ	este acidul trimetil α -amino- β hidroxibutiric, constituent al mușchiului striat și al ficatului.
CARNIVOR	animal care se hrănește exclusiv cu carne.
CARNOZINĂ	dipeptidă naturală constituită din aminoacizii histidina și beta-alanina, este prezentă în mușchii mamiferelor având proprietăți hipotensive.
CAROLI (MALADIA)	dilatate a canalelor biliare segmentare interhepatice.
CAROTENAZĂ	enzimă care este implicată în hidroliza compușilor carotenoizi; este folosită și la albirea făinilor.
CAROTENI	provitamine A, din clasa polienelor cu catena de 18 atomi de carbon și 9 duble legături, sintetizați de către plante care există sub formă liberă sau combinată cu proteinele; beta-carotenul are cel mai mare randament în formarea vitaminei A, transformarea petrecându-se în intestin în prezența ezimei hidrolitice specifice (carotenaza); în cantități mici se poate găsi și în organismul animal sub forma grăsimilor de depozit, în corpul galben, în testicul etc.
CAROTENOIDE	sin. lipocromi, hidrocarburi nesaturate sau derivați ai acestora, poliene, de

	culoare galbenă sau violet, foarte răspândite în natură, de origine vegetală, care nu pot fi sintetizate de organismul animal, dar se găsesc în grăsimea din lapte și ouă; din această grupă se disting: licopenele, carotenele, xantofilele etc., cu rol în formarea vitaminei A.
CAROTIDĂ	(gr. <i>karotides</i> – <i>a ațipi</i> , <i>a potoli</i>) fiecare dintre cele două artere situate de o parte și de alta a gâtului, arteră principală cervicocefalică care este compusă din carotida comună și carotida externă, ambele pare.
CAROTIDIAN	care aparține carotidei.
CAROTENAZĂ	enzimă care afectează hidroliza compușilor carotenoizi folosită la albirea făinilor.
CAROTINEMIE	prezența provitaminelor A (caroteni) în sânge.
CARP	(lat. <i>carpo</i> – <i>a rupe</i>) regiunea carpienă formată din oase carpiene, ligamente, tendoane, care se găsește între regiunea antebrațului și fluierului la animale sau mâna la om.
CARPELĂ	structură din cadrul gineceului; reprezintă organul sexual femel la plantele cu flori; este alcătuit dintr-o parte bazală îngroșată, numită ovar, în care se formează ovulele prinse de placentă, și o parte alungită numită stil, care poartă o terminațiune lățită, sau ramificată, stigmatul, receptiv pentru polen.
CARPIAN	care se referă la carp.
CARPOCARPIAN	care se referă la două elemente distincte ale carpului.
CARPOMETACARPIAN	care se referă la o formațiune de legătură între regiunea carpienă și metacarpiană.
CARPOCIFOZĂ	deformație în baionetă a pumnului, de origine congenitală.
CARRION (MALADIA)	sin. bartoneloză.
CARTILAJ	(lat. <i>cartilago</i> - <i>zgârci</i>) țesut flexibil elastic și relativ solid care poate să rămână toată viața în această stare sau reprezintă forma inițială a țesutului osos; în funcție de componentele structurale se disting cartilajele: elastice, fibroase și hialine.
CARTILAJ ARITENOID	fiecare din cele două cartilaje, drept și stâng care se articulează în partea lor inferioară cu cartilajul cricoid și sunt locul de inserție a corzilor vocale inferioare.
CARTILAJ ARTICULAR	sin. cartilaj de învelis, cartilaj de acoperire; strat de cartilaj foarte neted, care acoperă suprafețele articulare, a căror linie o urmează întocmai. are un dublu rol: suprafață de frecare și organ elastic de transmitere a presiunilor.
CARTILAJ AURICULAR	fibrocartilaj al pavilionului urechii.
CARTILAJ CORNICULAT	mic nod cartilaginos al laringelui, care prelungește în sus și înăuntru cartilajul aritenoid. sin cartilajul Santorini.
CARTILAJ COSTAL	prelungire cartilaginoasă anterioară a fiecărei coaste.
CARTILAJ CRICOID	unul din cele trei cartilaje impare, în formă de inel, ale laringelui, situat în partea sa inferioară.
CARTILAJ DE ACOPERIRE	sin. cartilaj articular.
CARTILAJ DE CONJUGARE	sin. cartilaj diafizo-epifizar; bandă transversală de țesut cartilaginos reunind diafiza cu epifizele oaselor lungi și la nivelul căreia se efectuează creșterea în lungime a osului.
CARTILAJ DE ÎNVELIȘ	sin. cartilaj articular.
CARTILAJ DIAFIZOEPIFIZAR	sin. cartilaj de conjugare.
CARTILAJ EPIGLOTIC	unul din cele trei cartilaje impare ale laringelui, situat în partea sa antero-superioară, posterior față de cartilajul tiroidian.
CARTILAJ FIBROS	sin. fibrocartilaj.
CARTILAJ HIALIN	tip de țesut cartilaginos, a cărei substanță fundamentală aparent amorfă, este foarte rezistentă și elastică. este cel mai răspândit din tipurile de țesut cartilaginos. constituie inelele traheei și bronhiilor, porțiunile cartilaginoase ale

	nasului, ale coastelor; acoperă suprafețele osoase la nivelul articulațiilor.
CARTILAJ MIXT	țesut cartilaginós a cărui substanță fundamentală este traversată de fascicule conjunctive și de fibre elastice.
CARTILAJ TIROIDIAN	cartilaj impar și median, situat în partea antero-superioară a laringelui, desupra cartilajului cricoid și dedesuptul osului hioid. este format din două lame laterale, de formă pătrată unite prin marginea lor anterioară și care formează spre înainte o carenă ca un scut. această formație este mai dezvoltată la bărbat decât la femeie și se numește mărul lui Adam.
CARTILAJELE LARINGELUI	ansamblul celor 11 piese cartilagineose care constituie scheletul laringelui, și anume: cele impare- cartilajele cricoid, tiroidian și epiglotic, iar cele cu soț cartilajele aritenoide, corniculate, cunifforme și sesamoide anterioare. se adaugă uneori două cartilaje: sesamoid posterior și interaritenoidian.
CARTILAJELE TRAHEEI	inele cartilagineose incomplete, conținute în grosimea tunicii externe a traheei, pe care o menține astfel deschisă circulației libere a aerului. sunt în număr de 16-20.
CARTILAJUL LATERAL AL NASULUI	fiecare din cele două lamele cartilagineose triunghiulare, situate de o parte și de alta a liniei mediane, pe fețele laterale ale nasului, în partea inferioară a oaselor nazale și deasupra aripilor nasului.
CARUNCULA LACRIMALĂ	cută a conjunctivei, în formă de mic con, ușor roșcat, de înălțime redusă, destul de vascularizat, situat la unghiul intern al ochiului.
CARUNCUL	(lat. <i>caruncula</i> – <i>bucăți de carne</i>) formații mici cu aspect cărnos, sau de sfârc, aparente pe piele sau mucoase (caruncul duodenal, lacrimal, lingual); formațiuni care apar în uterul rumegătoarelor în timpul gestației.
CARUNCUL DUODENAL	sin. marea papilă duodenală; caruncula mare: excrescență conică situată pe fața internă a celei de a doua porțiuni a duodenului, datorată ampulei Vater, în care se deschid coledocul și canalul Wirsung, caruncula mică: mică excrescență conică situată pe fața internă a celei de a doua porțiuni a duodenului, puțin deasupra carunculei mari, în al cărei centru se deschide canalul Santorini. sin. mica papilă duodenală.
CARUNCULE MIRTIFORME	mici excrescențe cămoase situate împrejurul vulvei; reprezintă resturile himenului după prima naștere.
CARUNCUL UTERIN	formațiuni care rezultă din gruparea mai multor cripte uterine prezente pe endometrul rumegătoarelor, numărul fiind diferit în funcție de specie, mărimea lor crescând de la vârful cornului uterin spre baza acestuia și în raport cu stadiul gestației.
CASA (CUTIA) TIMPANULUI	cavitate din ureche medie, situată între conductul auditiv extern în afară, de care este separat prin membrana timpanului și înspre înăuntru urechea internă; conține aer și comunică spre rinofaringe prin trompa Eustachio; înapoi se continuă cu cavitățile mastoidiene. este împărțită în două etaje: etajul superior, etajul inferior.
CASTANE	1. formațiuni cornoase pe fața internă a membrelor calului la partea inferioară a antebrațului și partea superioară a fluierului membrelor posterioare (la unele rase de măgari și cai acestea pot lipsi), considerate vestigii filoevolute 2. fructul castanului.
CASTELMAN (MALADIA)	tumără limfoidă benignă, cel mai adesea unică localizată în special în mediastin, tumorile limfoide multiple pot complica infecțiile cu virusul H.I.V.
CASTOR(EUM)	substanță grasă odorantă secretată de glandele perineale la castor, cu utilizări în farmaceutică și cosmetologică.
CASTORIN	nume dat uneori blănurilor nedepilate de nutrie.

CASTRARE	extirparea uneia sau a celor două gonade la mascul (orhitectomie) sau femelă (ovariectomie), sau suprimarea funcționalității lor pe alte căi (ex. hormonal).
CASTRIX	sin. crimidină, derivat al pirimidinei utilizat ca raticid de ingestie pentru șobolani, foarte toxic pentru om și animale (DL ₅₀ = 1,25 mg/kg la șobolan).
CAȘEXIE	(gr. <i>kakos</i> – rău, <i>exis</i> – stare, <i>dispoziție</i>), tulburare profundă a tuturor funcțiilor organismului care se caracterizează prin scăderea accentuată a greutateii corporale, scăderea masei musculare, dispariția țesutului adipos, edeme și astenie.
CAȘEXIE HIPOFIZARĂ	sin. boala Simmonds.
CAȘET	formă de ambalare a unui medicament care urmează să fie administrat per os, în modelul unei mici cutii circulare, compusă din două capace îmbucate, de natură papiracee și conținând substanță activă în pulbere, care va fi pusă în libertate în stomac.
C.A.T.	abr. eng. Computerised Axial Tomography - tomografie axială computerizată, frecvent folosită în limbajul tomodensiometric.
CATA...	prefix de origine greacă cu sensul de în jos și exprimând ideea de degradare, de recul.
CATABOLISM	(gr. <i>katabole</i> - desfacere) ansamblul proceselor de metabolism intermediar care realizează scindarea și degradarea metaboliților, catabolismul și anabolismul sunt cele două aspecte antagonice ale metabolismului care se află într-un echilibru fragil.
CATABOLIZANT	substanță care stimulează catabolismul; factor degenerativ care afectează substanța celulară.
CATACROTISM	neregularitate a pulsului, caracterizată prin ușoare expansiuni arteriale survenind după șocul principal; se exprimă cu ușoare croșete în partea descendentă a curbei sfigmografice.
CATAGENEZĂ	una din cele patru faze ale activității ciclice a foliculilor piloși și anume faza de oprire a creșterii fibrelor (evidentă la animalele care năpârlesc).
CATALAZĂ	enzimă din clasa oxidoreductazelor, prezentă în țesuturile vegetale și animale și care descompune peroxidul de hidrogen, format în cursul proceselor metabolice în apă și oxigen, oxigenul eliberat este folosit de către celula vie și participă la mărirea presiunii de oxigenare a țesuturilor mai puțin oxigenate.
CATALEPSIE	(gr. <i>katalepsis</i> - atac) stare organică generală caracterizată prin suprimarea sensibilității și motricității caracterizat de o stare de ușoară hipertonie musculară.
CATALITIC	care se referă la cataliză sau care o provoacă.
CATALIZĂ	accelerarea unei reacții chimice, datorită prezenței în cantitate redusă a unei substanțe (numită catalizator) care se regăsește neschimbată la sfârșitul reacției; procesele de cataliză din organism sunt produse de enzime.
CATAMENIAL	care se produce în timpul sau imediat înaintea menstruelor.
CATAMNEZĂ	informații obținute după încheierea tratamentului și care permit urmărirea evoluției unei maladii și stabilirea unui prognostic.
CATAPLASMĂ	(gr. <i>kataplasma</i> - aplicare) formă de condiționare medicamentoasă de consistență păstoasă, care se aplică extern, în scopul degongestionării țesuturilor și organelor, realizat dintr-o pulbere amestecată cu apă.
CATAPLAZIE	proces prin care unele celule pierd o parte din caracterele proprii fără a se întoarce la starea de celulă primitivă.
CATAPLEXIE	pierderea bruscă a tonusului muscular, mai mult sau mai puțin completă, urmată de o cădere la pământ, dar fără pierderea conștiinței, putând fi provocată de o

	emoție vie.
CATAR	(gr. <i>katarrhous - scurgere</i>) forma cea mai simplă de inflamație a unei mucoase, însoțit de apariția unui exudat, hiperestazie și descuamarea celulelor epiteliale (catar seromucos), urmată adesea de modificări mucopurulente (catar mucopurulent).
CATAR CU FREMISMENT	(lat. <i>catus – pisică, fr. cataire - vibrații</i>) care seamănă cu torsul unei pisici, senzație tactilă înregistrată la palparea cordului cu orificiile lezionate.
CATAR VAGINAL INFECȚIOS	sin. vaginită granuloasă, afecțiune contagioasă, frecventă la animale, provocată de factori multipli de natură incomplet cunoscută (virusi, factori igienici, streptococi, fungi etc), care se manifestă clinic prin vaginită, tumefacție vulvară și apariția pe mucoasa vestibulo-vulvară a unor granulații ce reprezintă hipertrofia foliculilor limfoizi din mucoasă, afecțiunea este în general abortivă și urmată de sterilitate.
CATARACTĂ	(gr. <i>katarracta – cascada, katarrhactis – cădere de apă</i>) afecțiune a ochiului caracterizată prin opacifierea cristalinului sau a capsulei sale.
CATARAL	care se însoțește de secreții abundente, seromucoase.
CATARCTIC	(gr. <i>katharsis - purgativ</i>) care exercită o acțiune purgativă.
CATARINE	antropoide caracterizate printr-un sept nazal îngust, cu coadă neprehensibilă sau lipsite de coadă, omnivore, cu viață arboricolă sau terestră, cu 32 de dinți și au ciclul menstrual.
CATARSIS	metodă psihologică prin care se obține trecerea în conștient a o serie de amintiri neplăcute, refulate în subconștient și care se află la originea unui traumatism psihic.
CATATERMOMETRU	instrument destinat determinării vitezei curenților de aer din locuințe și adăposturi.
CATATONIC	care se referă la catatonie; care se găsește într-o stare catatonică.
CATATONIE	stare de fixare tonică persistentă a corpului în anumite poziții, însoțită de inerție și negativism.
CATÂR	hibrid rezultat din împerecherea unei iepe cu un măgar.
CATECOLAMINĂ	nume dat unui ansamblu de substanțe înrudite, din familia aminelor, cu acțiune simpaticomimetică: adrenalina și precursorii, epinefrina (levartenonul), dopamina și metaboliții săi.
CATENĂ	lanț de atomi într-o moleculă; lanț de molecule în polimeri care formează macromolecule.
CATEPSINĂ	enzimă intracelulară proteolitică, prezentă în ficat, splină și rinichi, care descompune proteinele, activă în general după distrugerea celulei, dintre care cele mai importante sunt catepsina A (sau I), homospecifică cu pepsina gastrică și catepsina B (sau II), homospecifică cu tripsina.
CATETER	(gr. <i>kathienai – a stăbăte de sus în jos</i>) instrument tubular metalic, de cauciuc sau material plastic, folosit pentru golirea de conținut a organelor cavitare.
CATETERISM	introducerea unor sonde în anumite organe cavitare cu scop explorator sau terapeutic.
CATGUT	(eng. <i>cat – pisică, gut - intestin</i>) fir de sutura obținut de obicei din intestin de oaie, resorbabil în organism.
CATGUT ARGINTAT	catgut impregnat cu argint pt. a i se conferi o soliditate suplimentară.
CATGUT CROMAT	catgut impregnat cu trioxid de crom pentru a i se întârzia resorbția.
CATION	(gr. <i>kata – în jos, ion-ton – care merge</i>) atom sau grup de atomi, având sarcină electrică pozitivă, ca urmare a pierderii unuia sau mai multor electroni, migrează

	spre polul negativ și se fixează în jurul catodului.
CATIONIC	care se referă la cationi, care îi conține.
CATOD	(gr. <i>kata</i> + <i>odos</i> – <i>drum, cale</i>) electrodul prin care iese curentul electric de conducție dintr-un mediu; electrodul negativ.
CATODIC	care se referă la, sau este produs la catod sau care provine de la catod.
CAUDĂ	partea subțiată posterioară sau terminală a unui organism sau organ.
CAUDAL	(lat. <i>cauda</i> - <i>coadă</i>) termen pentru a indica un organ care se găsește în apropierea cozii sau o direcție îndreptată spre coadă.
CAUSTIC	(gr. <i>kaystikos</i> – <i>fierbinte, arzător</i>) calitatea unor substanțe de a ataca chimic materiile organice și de a distruge țesuturile animale prin arsură.
CAUSTICITATE	caracterul specific al unei substanțe caustice.
CAUTER	(gr. <i>kayterion</i> – <i>fier de călcat</i>) instrument utilizat pt. arderea țesuturilor.
CAUTERIZARE	arderea unor tesuturi cu mijloace fizice (căldură sau îngheț) sau chimice.
CAUZALGIE	sindrom dureros cu bogată componentă vegetativă prezent în special în urma amputării membrilor.
C.A.V.	abr. canal atrioventricular comun
CAVA	(lat. <i>cavus</i> - <i>scobitură</i>) vena prin care sângele din corp se întoarce la inimă.
CAVERNĂ	(lat. <i>caverna</i> - <i>vizuină</i>) termen generic pentru desemnarea unei cavități.
CAVERNOS	1. care este în legătură cu o cavernă (ral cavernos, suflu cavernos). 2. structură cavernoasă, structura unui organ erectil.
CAVERNULĂ	escavație mică, ulceroasă, ce se află într-un organ.
CAVICORNE	(lat. <i>cavus</i> – <i>scobit</i> + <i>cornu</i> - <i>corn</i>) denumire atribuită subordonului <i>Ruminantia</i> care înglobează animalele care au coarne cavitate fixate pe cepi osoși ai craniului, care cuprinde bovinele, ovinele, caprinele, antilopele și gazelele.
CAVITAR	care se referă la o cavitate sau care se caracterizează prin prezența unor cavități, în general de origine patologică.
CAVITATE	spațiu gol sau cavitate situată într-o anumită regiune a corpului sau într-un organ.
CAVITATE ABDOMINALĂ	vezi abdomen.
CAVITATE AMNIOTICĂ	cavitate delimitată de amnios.
CAVITATE BUCALĂ	vezi gură.
CAVITATE COTILOIDĂ	cavitatea osului iliac, în care se articulează capul femural.
CAVITATE GLENOIDĂ	sin. glenă.
CAVITATE MEDULARĂ	sin. canal medular.
CAVITATE PELVINĂ	cavitate circumscrisă de micul bazin și părțile sale moi.
CAVITATE PERICARDICĂ	spațiul virtual cuprins între cele două foițe pericardice și care poate deveni real în cazul existenței unui lichid la acest nivel.
CAVITATE PERITONEALĂ	spațiul virtual cuprins între cele două foi, peritoneală și viscerală, ale peritoneului și care poate deveni real în cazul existenței unui lichid la acest nivel.
CAVITATE PLEURALĂ	spațiul virtual cuprins între două foi pleurale și care poate deveni real în cazul existenței unui lichid.
CAVITATE TIMPanică	sin. casa timpanului.
CAVITATE TORACICĂ	spațiul cuprins în interiorul toracelui limitat în partea inferioară de diafragm.
CAVITATE VESTIBULARĂ	sin. vestibulul bucal.
CAVOGRAFIE	radiografia unei vene cave care devine vizibilă prin injectarea unui lichid opac la

	razele X.
CAVUM	sin. rinofaringe, în anatomie, numele dat unor cavități.
CAZEINA	proteina care se găsește în lapte.
CAZEIOS	de natura sau consistența brânzeturilor; format din cazeum.
CAZEUM	substanță păstoasă, albicioasă sau de culoare galbenă, rezultată din necroza masivă a țesuturilor, în special în urma unor leziuni tuberculoase.
CAZUISTICĂ	totalitatea bolnavilor consultați de un medic sau prezentați la un dispensar sau la un serviciu de consultații.
CĂI BILIARE	ansamblul canalelor prin care trece bila în interiorul ficatului și în afara ficatului.
CĂI URINARE	ansamblul anatomo-fiziologic care cuprinde calicele, bazinele, ureterele, vezica și uretra.
CĂLDURA LATENTĂ	căldura eliminată din organism prin evaporarea apei la nivelul pielii și mucoasei respiratorii, neutilizabilă pentru încălzirea aerului.
CĂLDURA SENSIBILĂ	căldura eliminată din organism prin convecție, conducție și radiație care poate fi folosită pentru încălzirea aerului.
CĂLDURA UMEDĂ	mijloc utilizat pentru dezinfecție prin utilizarea apei fierbinți, fierberii, vaporilor de apă sub presiune.
CĂLDURA USCATĂ	mijloc utilizat pentru dezinfecția sticlăriei, obiectelor metalice etc, cu aerul încălzit la 120 - 180°C în etuve.
CĂLDURI	sin. estrus, unul din stadiile sexuale la femele, important pentru stabilirea momentului optim al monteii, caracterizat prin manifestări specifice fiecărei specii, în acest stadiu se constată modificări la nivelul ovarului (foliculii ovarieni maturi sau dehiscenti), modificări la nivelul segmentelor externe ale aparatului genital, modificări de comportament (agitație, apetit capricios, polidipsie, excitație sexuală etc), scăderea producției și modificarea compoziției laptelui.
CĂPUȘE	acarieni hematofagi din clasa <i>Arachnoidea</i> care atacă aproape toate speciile de homeoterme neliniștindu-le și transmitând numeroase boli, cele mai frecvente căpușe sunt întâlnite la păsări (<i>Dermanysus</i> , <i>Argas</i>) și <i>Rhyphicephalus</i> , <i>Dermacentor</i> , <i>Ixodes</i> sau <i>Haemaphysalis</i> la mamifere.
CĂRBUNE	maladie infecto-contagioasă, comună omului și vitelor, datorată bacteridiei cărbunoase (<i>Bacillus anthracis</i>), ai cărei spori, foarte rezistenți, contaminatează solul și diverse produse de origine animală. se descrie o formă externă prin pătrunderea bacililor la nivelul unei leziuni (pustulă malignă) și o formă internă (cărbune gastro-intestinal sau pulmonar).
CĂRNOS	care este format din carne
CÂMP	în anatomie, sin. arie, spațiul, suprafață sau regiune delimitată.
CÂMP AL CONȘTIINȚEI	în psihologie, spațiul sau intervalul de timp perceput de un individ „aici și acum”.
CÂMP OPERATOR	1. partea corpului care rămâne expusă așa încât operatorul să poată ajunge la organul vizat; 2. șervete sterile de pânză, care servesc la delimitarea, izolarea și protecția regiunii unde va fi practicat intervenția chirurgicală.
CÂMP VIZUAL	întinderea de spațiu pe care o cuprinde privirea, ochiul rămânând imobil.
C.B.O.	abr. Cererea Biochimică de Oxigen sin. eng. Biochemical Oxygen Demand; test de evaluare a impurităților apelor uzate care analizează cantitatea de oxigen folosit în oxidarea biochimică a materiei organice, într-o anumită perioadă de timp, la temperatură și în condiții specifice.
cc.	abr. centimetrul cub.

C.C.M.H.	abr. Concentrație Corpusculară Medie în Hemoglobină.
Cd.	simbolul chimic pentru cadmiu.
cd.	abr. candel.
CEACĂR	se spune despre ochii care au irisul de culoare diferită la cei doi ochi.
CEAFĂ	partea posterioară a gâtului, cuprinzând toate părțile moi situate în afara coloanei vertebrale.
CEAPĂ DE MARE	sin. <i>Scillatox, Scillaren, Ratinin, Scilla maritima, Urginea maritima</i> , plantă care conține glucozizi, scillirozida, scillaperina, scillatoxina, este utilizat ca raticid ($DL_{50} - 0,6 \text{ mg/kgc.}$), dar este slab toxic pentru om și animalele domestice.
CEBOCECAL	(gr. <i>kibos - maimuță, kefalīs - cap</i>) monstru cu zona orbitară modificată având orbitele foarte apropiate și regiunea nazală nedezvoltată.
CEC	(lat. <i>coecus - orb</i>) prima porțiune a intestinului gros la mamifere, cu aspect de sac alungit, care se află în fosa iliacă dreaptă, la cabaline, suine și iepuri pereții apar bodelații datorită unor formațiuni specifice (tenii) sub formă de benzi longitudinale, la păsări există două cecuri voluminoase și alungite.
CECAL(Ă)	care se referă la cec. ex. mucoasa cecală sau artera omonimă.
CECITATE	orbire, abolirea totală totală a facultăților vizuale.
CECITATE VERBALĂ	sin. afazie
CECOFIXARE (CECOPEXIE)	fixarea chirurgicală a cecului la peretele fosei iliace drepte. sin. tifloplexie.
CECOPLICATURĂ	operație care constă în efectuarea unei cute longitudinale pe peretele cecului (cel mai adesea prin invaginare), pentru reducerea unui calibru excesiv al acestui organ.
CECOSTOMIE	deschiderea cecului la peretele abdominal.
CECOTROFIE	proces fiziologic caracteristic iepurilor care constă din dubla circulare digestivă, în timpul nopții iepurii consumând cecotrofele și asigurând o valorificare superioară a substanțelor nutritive din furaje.
CECUM	porțiune de intestin care se găsește la trecerea de la intestinul subțire la cel gros, dezvoltat la animalele ierbivore, mai mic la carnivore și, puțin dezvoltat la om.
CEFALALGIE	cefalee; durere de cap.
CEFALEE	sin. cefalgie, durere de cap.
CEFALHEMATOM	la nou născut, revărsare sanguină între oasele craniene și periost.
CEFALIC	care se referă la cap sau la extremitatea unui os, extremitatea cefalică, nervi cefalici etc.
CEFALINĂ	substanță organică de constituție complexă (în general lipide complexe ce conțin fosfor și azot), foarte asemănătoare lecitinelor, care se găsește în cantități mari în creier (13,7%), ficat (6,0%), rinichi (3,5%) și gălbenușul de ou.
CEFALOCCEL	(gr. <i>kephale - cap, kele - tumoră</i>) hernia tumoriformă a unei părți din sistemul nervos care are sediul în cutia craniene, prin deschiderea ei.
CEFALOHIDROCEL	(gr. <i>kephale + hydro + kele</i>) deformare la nivelul capului datorită acumulării de lichid cefalo-rahidian printr-o soluție de continuitate a cutiei osoase sau datorită lipsei de sutura a oaselor craniene.
CEFALOMEL	(gr. <i>kephale + melos - membre</i>) monstru prezentând un membru fixat pe cap.
CEFALOMETRIE	măsurători făcute asupra capului.
CEFALOPAG	(gr. <i>kephale + pageis - unire</i>) monstru format din doi indivizi uniți de la nivelul ombilicului având un singur cap; fața ventrală a unuia vine în contact cu

	marginea dorsală a celui de al doilea individ.
CEFALOPODE	(gr. <i>kephale</i> – cap, <i>pus, podos</i> - picior), clasă (<i>Cephalopoda</i>) de moluște marine, evolute, cu capul delimitat și cu piciorul transformat în brațe (8-10 tentacule, prevăzute cu ventuze) situate în regiunea capului, cu ochi mari; în general corpul este prevăzut (calmarul) sau nu (sepia, caracatița) cu o cochilie.
CEFALORAHIDIAN	1. abr. L.C.R. - Lichid Cefalo Rahidian, lichid protector și drenator pentru centrul nervos aflat între pia mater și arahnoidă, inundând spațiile subarahnoidiene, ventriculii cerebrali și canalul ependimar, rezultând dintr-un proces de filtrare la nivelul plexurilor coroide. 2. care se referă la cap și la coloana vertebrală.
CEFALOTOMIE	operația de decapitare, tăierea capului fătului în cadrul operației de fetotomie, în cazul remedierii distociilor.
CEFALOTORACE	regiune a corpului formată prin unirea capului cu toracele la clasa arahnide și la clasa crustacee.
CEFALOTRIPSIE	strivirea capului fătului în cazul remedierii distociilor prin fetotomie.
... CEL	(gr. <i>kele</i> – tumoare, <i>hernie, umflătură</i>) sufix care denotă o deformare cu aspect tumoral care rezultă dintr-o herniere a unui organ.
CELENERATE	încrângătura <i>Coelenterata</i> de animale metazoare inferioare, căreia îi aparțin subîncrângăturile <i>Cnidaria</i> și <i>Ctenophora</i> ; sunt adaptate mediului acvatic, mai ales marin; au o structură simplă, radiașă, cu corpul format din două straturi de celule: ectoderm și endoderm.
CELENERON	cavitatea gastrovasculară la celenterate, care îndeplinește rolul de cavitate digestivă, circulatorie și pentru eliberarea ovulelor și spermatozoizilor; are un orificiu buco-anal.
CELIAC	sin. coeliac, care se referă la cavitatea abdominală, ex. ganglion celiac, regiune celiacă.
CELIACHIE	sin. maladie celiacă.
CELIALGIE	durere abdominală de tip nevralgic, situată la nivelul plexului solar, de obicei în regiunea dintre extremitatea inferioară a sternului și ombilic, puțin la dreapta de linia mediană.
CELIODINIE	sin. celialgie.
CELIOSCOPIE	sin. laparoscopie, peritoneoscopie, examen vizual al cavității abdominale, cu ajutorul unui endoscop, introdus prin peretele abdominal sau pe cale vaginală, prin fundul de sac Douglas.
CELIOTOMIE	sin. laparotomie.
CELOBIOZĂ	diglucid cu caracter reductor constituit din două molecule de β-glucoză, reprezintă unitatea diglucidică repetitivă din structura celulozei, sub acțiunea celobiazinei (β-glucozidază) secretată de flora digestivă a rumegătoarelor, ea este scindată enzimatic în ozele componente.
CELOM	(gr. <i>koiloma</i> - cavitate) cavitate care apare în timpul dezvoltării embrionului.
CELOSOM	(gr. <i>kele</i> + <i>soma</i> - corp) monstru care are fisurat peretele abdominal prin care se produce eventrația.
CELSIUS (GRADE)	sin. scară termometrică; în sistemul internațional unitatea de măsură a temperaturii, reprezintă a suta parte din diferența dintre temperatura gheții care se topește (cea ce corespunde punctului 0) și cea a apei care fierbe la presiunea atmosferică normală (care corespunde gradului 100).
CELULAR	care se referă la celulă, care îi aparține.
CELULĂ	(lat. <i>cellula</i> - cămăruța), forma fundamentală de organizare a materiei vii, unitatea morfofuncțională a unui țesut.
CELULĂ A	celula alfa v. Langerhans.

CELULĂ APUD	celulă endocrină originară din creasta neurală, situată în tractul gastro-intestinal, pancreas sau glanda tiroidă, capabilă de a capta una sau mai multe amine sau precursorii lor, de a-i decarboxila și a elabora hormoni polipeptidici.
CELULĂ B	celulă beta.
CELULĂ BAZALĂ HERMANN	celule speciale care stau la baza corpusculului gustativ.
CELULĂ GERMINALĂ	celulă care la maturitate este capabilă să reproducă un organism în întregime; sunt celule germinale agameții sau sporii (produși prin meioză și mitoză) și gameții (produși prin meioză).
CELULĂ HEPATICĂ	sin. hepatocit.
CELULĂ LE	formă particulară a unui leucocit sau monocit, care conține o incluzie mare, de culoare bazofilă pală, precum și un nucleu periferic alterat, identificată de Hargraves în sângele periferic sau frotiurile de măduvă osoasă provenind de la bolnavii suferind de lupus eritematos acut diseminat; formarea celulelor se datorește prezenței în sângele bolnavilor a unor anticorpi care alterează nucleii celulari.
CELULĂ LEYDIG CELULĂ MÜLLER	celulele interstițiale cu rol endocrin prezente în testicul. celule mari, cu aspect special, relativ ramificat, înalte, de susținere, care intră în structura retinei.
CELULĂ MUSCULARĂ	sin. miocit, celulă care intră în alcătuirea țesutului muscular; are formă alungită și manifestă însușiri de excitabilitate, conductibilitate și contractilitate; membrana celulei musculare este denumită sarcolemă.
CELULĂ NERVOASĂ CELULĂ OSOASĂ	vezi neuron. celulă care intră în alcătuirea țesutului osos; în formare celulele osoase denumite osteoblaste, sunt paralelipipedice, apoi stelate și secretă substanța fundamentală a țesutului osos (oseina); celulele osoase adulte (osteocitele) de formă ovoid stelată, cu prelungiri citoplasmice anastomozate, fără funcție secretoare, sunt localizate în masa de substanță fundamentală, în cavitățile numite osteoplaste; aceste cavități sunt legate între ele prin canaliculele străbătute de prelungirile filiforme ale citoplasmei osteocitelor.
CELULĂ PSEUDOSENZORIALĂ	celulă din epiteliul senzorial care-și menține caracterul epitelial primitiv (ex. celulele gustative).
CELULĂ RETICULARĂ	vezi rețeaua reticulară.
CELULĂ SENZORIALĂ	1. un neuron care are procesele sale terminale conectate cu terminațiile senzoriale, 2. țesut celular modificat sau în legătură, adaptat pentru recepția și transmiterea excitațiilor.
CELULĂ SERTOLI CELULĂ SEXUALĂ	elemente sincițiale cu rol trofic la nivelul tubilor seminiferi. sin. gamet, celule cu un set de cromozomi, caracteristic speciei, cu rol de a reproduce organismul, din unirea a două celule de sex opus rezultă zigotul cu un număr diploid de cromozomi.
CELULĂ SOMATICĂ	celulă din țesuturile corpului; este o celulă diploidă, având 2n cromozomi; rezultă din unirea la fecundare a două seturi normale haploide n de cromozomi: un set haploid de la părintele femel, iar al doilea set haploid de la părintele mascul.
CELULĂ ȚINTĂ	hematie applatizată caracterizată printr-o dispoziție în cocardă a hemoglobinei care îi dă un aspect de țintă; celulele țintă sunt frecvente în talasemie; se găsesc și în anemiile hipocrome.
CELULĂ UMBELIFORMĂ	element celular superficial al epiteliului mixt din vezica urinară.
CELULĂ WIRCHOW	sin. osteocit sau celule osoase.

CELULAZĂ	grup de enzime extracelulare, produse de ciuperci, bacterii, insecte și alte animale inferioare, care hidrolizează celuloza.
CELULITĂ	1. (lat. <i>cellula</i> + <i>itis</i> - <i>aprinde</i>), inflamația celulelor, 2. termen impropriu pentru procesele inflamatorii ale țesutului adipos subcutanat sau subperitoneal.
CELULO-ADIPOS	care se referă la țesutul conjunctiv lax și la paniculul adipos care se găsește sub piele.
CELULOLITIC	proprietatea unor bacterii sau protozoare care au capacitatea de a hidroliza.
CELULOS	care conține cavități sub formă de alveole.
CELULOZĂ	poliglucid reprezentând scheletul membranei celulare, constituit din policondensarea a 2000-10000 molecule de β-glucoză, foarte răspândit în regnul vegetal, insolubilă în apă și în solvenții organici, rezistentă la sucurile gastrice ale omului și animalelor, degradată însă de simbiozii ruminali de la rumegătoare care posedă echipamentul enzimatic (β-glucozidaze) necesar pentru a o transforma în glucoză asimilabilă, care, ulterior va fi convertită în glicogen.
CEMENT	țesut mineralizat care constituie învelișul extern al rădăcinii dinților.
CEMENTOAME MULTIPLI	sin. cementom gigant.
CEMENTOBLASTOM BENIGN	neoformație odontogenă benignă, care este caracterizată prin depunerea unui strat de pseudociment, localizat aproape totdeauna în jurul rădăcinii premolarilor sau a unor molari.
CEMENTOM	tumoră benignă dezvoltată plecând de la cimentul dentar și având aspectul unei mase dure.
CEMENTOM GIGANT	masă lobulată de cement dens, foarte calcificat, opacă la razele X care apare în mai multe puncte ale maxilarelor.
CENESTEZIE	(gr. <i>koinos</i> – <i>comun</i> , <i>aisthesis</i> – <i>sensibilitate</i> , <i>senzație</i>), perceperea reflectând propriul organism, senzația vagă a propriei existențe datorită sensibilității organice care derivă din toate organele de simț, stare generală „neplăcută” sau de „bine”, care rezultă dintr-un ansamblu de senzații interne.
CENOBIU	colonie de celule nediferențiate (vegetativ sau reproductiv); numărul celulelor și aranjarea acestora sunt caracteristice unor alge.
CENOZOIC	eră geologică actuală care a urmat erei mezozoice; a început în urmă cu circa 60-70.000.000 ani și este subîmpărțită în următoarele perioade: terțiar și cuaternar.
CENTESIMAL	care se referă la o diviziune într-o sută de părți.
CENTEZĂ	(gr. <i>kentesis</i> - <i>înțepătură</i>) puncția unei cavități în scop de diagnostic sau de a evacua un lichid și eventual a introduce un medicament.
CENTIGRAD	divizat în o sută de grade; a suta parte dintr-un grad.
CENTIGRAM	unitate de măsură egală cu o sutime de gram.
CENTILITRU	unitate de capacitate egală cu a suta parte dintr-un litru.
CENTIMETRU	a suta parte dintr-un metru
CENTIMOLAR	abr. 0,01m sau m/100, se spune despre o soluție a cărei concentrație este egală cu a suta parte dintr-o soluție molară.
CENTIMORGAN	unitate, în mod curent folosită în genetică pentru a măsura distanțele, aceasta corespunde unui interval în care numărul mediu de încrucișări/cromatidă, produse în timpul meiozei este de 0,01.
CENTINORMAL	abr. 0,01n sau n/100; se spune despre o soluție a cărei concentrație este egală cu a suta parte dintr-o soluție normală,

CENTRE GENICE	zone geografice delimitate, caracterizate printr-o mare abundență și variație de specii vegetale înrudite și, respectiv, de genotipuri alcătuite din gene, care sub influența mutației și a selecției naturale au evoluat în același sens.
CENTRIFUG	care ține să se îndepărteze sau să îndepărteze de centrul mișcării; se spune despre un flux motor transmis dintr-un centru nervos spre un organ periferic.
CENTRIFUGARE	separarea cu ajutorul forței centrifuge produse printr-o rotație rapidă a unor elemente de densități diferite.
CENTRIFUGĂ	aparat care permite dezvoltarea, cu ajutorul unei mișcări rotative extrem de rapide, a unei forțe suficient de active pentru a separa două produse cu densități inegale.
CENTRIPET	care tinde să apropie sau să se apropie de centrul mișcării; se spune despre influxul nervos transmis de la periferie către un centru nervos.
CENTRIOL	sin. centrozom, (gr. <i>kentron</i> , lat. <i>centrum - centru</i>) organit citoplasmatic care se găsește în apropierea nucleului celulelor animale și la unele plante inferioare ele fiind implicate în formarea cililor și flagelilor și în formarea aparatului mitotic, care dirijează migrarea cromozilor spre poli în timpul diviziunii celulare.
CENTRODESMOZĂ	(gr. <i>kentron + desmos - bandă</i>) filament care leagă doi centrozomi și participă la fusul de diviziune celulară.
CENTROMER	(gr. <i>kentron + meros - particulă</i>) locul unde, în timpul mitozei și al meiozei, cromozomul se îndoaie sub forma de cot putând fi așezat, fie la mijlocul cromozomului, fie mai apropiat de o extremitate a sa.
CENTROZOM	corp granular așezat lângă membrana celulară; reprezintă centrul cinetic al celulei fiind format din centriol.
CENTRU	1. punct median al unei linii sau al unui spațiu oarecare; 2. regiune din S.N.C. căreia îi revine o funcție oarecare; 3. regiune din organism de unde pornește anumită decizie, comandă.
CENTRU CELULAR	structură celulară care determină poli celulei în timpul diviziunii nucleare.
CENTRU CLINIC UNIVERSITAR	sin. C.C.U., ansamblu administrativ constituit pe de o parte dintr-un centru spitalicesc regional precum și din una sau mai multe unități medicale de învățământ.
CENTURĂ PELVIANĂ	totalitatea oaselor care leagă membrele inferioare de coloana vertebrală.
CENUROZĂ	(gr. <i>koinos – comun, oyra - coadă</i>) boală produsă la oi prin localizarea în encefal de larve <i>Coenurus cerebralis</i> , ale <i>Taeniei multiceps</i> din familia <i>Taeniidae</i> , clasa <i>Cestoda</i> care parazitează la câine.
CERATA	(gr. <i>keras - corn</i>) cu referire la țesutul cornos sau la animalele care au coarne.
CERCAR	(gr. <i>kerkos - coadă</i>) stadiu larvar prevazut cu coada al viermilor trematozi care se dezvoltă din sporocisti sau redii și se transformă în metacercari.
CERCETAREA FILIAȚIEI	în serologie, tentativa de a exclude o paternitate sau o maternitate prezumate prin examenul diferitelor grupe și tipuri sanguine, la copil și la părinți.
CERCI	pereche de apendice, simple sau articulate, cu rol senzorial, situate pe segmentul posterior al abdomenului unor insecte.
CERCLAJ	procedeu de consolidare al unei fracturi prin unirea fragmentelor fracturate cu ajutorul unor fire sau lame metalice; procedeu terapeutic a prolapsului ano-rectal și redresarea lui prin aplicarea unor puncte de sutură de jur împrejurul mucoasei.
CERCOMONAS	(gr. <i>kerkos + monas – corp mic, unitate</i>) parazit din clasa <i>Flagelata</i> ; care parazitează la cal și măgar, care pare a fi apatogen.
CEREBEL	(lat. <i>cerebellum - creieruș</i>), parte a encefalului care se află dedesubtul creierului mare în etajul inferior al cutiei craniene, creierul mic.

CEREBELITĂ	inflamația cerebelului de origine infecțioasă sau datorită unor cauze neidentificate, care se manifestă printr-un sindrom cerebelos.
CEREBELORUBRIC	care se referă la cerebel și la nucleul roșu și în special la fasciculul nervos care leagă aceste două structuri.
CEREBELOS	care se referă la cerebel.
CEREBRAL	care se referă la creier, judecată, minte.
CEREBROM	(lat. <i>cerebrum</i> + gr. <i>omos – sălbatic, necopt</i>) tumoră localizată în creier formată din elemente nervoase (nevroglie, celule nervoase embrionare primitive, prelungiri nervoase).
CEREBROMALACIE	(lat. <i>cerebrum</i> + <i>malakia - moliciune</i>) mortificarea și ramolirea unor porțiuni din creier.
CEREBROSCLEROZĂ	(lat. <i>cerebrum</i> + gr. <i>scleros – dur + nosos - boală</i>) modificări morfofuncționale produse de arterioscleroza cerebrală.
CEREBROSPINAL	care se referă la creier și la măduva spinală.
CEREBROZIDE	lipide azotate nefosforate care conțin în molecula lor și un glucid; cele mai cunoscute sunt: cerazina, cerebrona (frenozina) și nervona.
CERIDE	sin. ceruri; lipide simple constituite din amestecurile dintre acizi grași superiori cu alcooli monohidroxilici superiori (ex. palmitatul de cetil); au rol protector a suprafețelor organismelor animale și vegetale, acționând ca agenți anti-apă, rezistente la acțiunea agenților chimici și nu rânzesc deoarece nu conțin acizi grași nesaturați; cei mai importanți reprezentanți sunt: lanolina, ceara albă și galbenă de albine și cetaceul (spermanțetul).
CERTIFICAT FINAL	certificat eliberat de medicul curant, în momentul însănătoșirii sau al vindecării leziunilor produse de un accident de muncă.
CERTIFICAT INIȚIAL	certificat redactat de medicul curant, în cazul unui accident de muncă sau la constatarea unei maladii profesionale.
CERULOPLASMINĂ	proteină plasmatică care conține cupru și care îi asigură transportul în organism; concentrația sa în sânge crește în afecțiuni hepatice și este scăzută în sindromul nefrotic sau maladia Wilson.
CERUMEN	materie cu aspect gras, gălbuie, secretată de glandele sebacee din conductul auditiv extern; acumularea sa în acest loc produce zgomote accesorii și reduce acuitatea auditivă.
CERVICAL	(lat. <i>cervix-cis - gât</i>) din partea posterioară a gâtului; de la ceafă, în legătură cu gâtul.
CERVICALGIE	durere în regiunea gâtului sau porțiunii cervicale a coloanei vertebrale.
CERVICARTROZĂ	artroza coloanei cervicale.
CERVICITĂ	(lat. <i>cervix + itis - aprindere</i>) inflamație acută, subacută sau cronică a colului uterin.
CERVICOAXILAR	care se referă la gât și la axilă.
CERVICOBRAHIAL	care se referă la gât și la braț.
CERVICOCAPITAL	care se referă la gât și capul (extremitatea) unui os.
CERVICODIAFIZARĂ	care se referă la colul și diafiza unui os lung.
CERVICODORSAL	care se referă la gât sau regiune cervicală și cea dorsală.
CERVICOLABIAL	care se referă la fața vestibulară (labială) a coletului unui incisiv sau canin.
CERVICOLINGUAL	care se referă la fața linguală a coletului unui dinte.
CERVICOOCIPITAL	care se referă la coloana cervicală și la occipital.
CERVICOPEXIE	fixare chirurgicală a colului uterin.

CERVICOTOMIE	incizie practică la nivelul gâtului; sau incizia colului uterin.
CERVICOTORACIC	care se referă la gât și la torace.
CERVICOVAGINAL	care se referă la colul uterin și la vagin.
CERVICOVAGINITĂ	inflamația colului uterin și a mucoasei vaginale.
CERVICOVESTIBULAR	care se referă la fața vestibulară a coletului unui molar sau premolar.
CERVIX	sin. gât uterin, segmentul terminal al uterului cu aspectul unui tub fibrocartilagos, de consistență elastică care asigură comunicarea dintre corpul uterin și vagin; acesta este perfect închis în timpul gestației, în timpul ciclului sexual fiind întredeschis, permițând accesul spre căile genitale ascendente.
CESTODA	clasă de viermi paraziți, plați, având ca tip retrospectiv <i>Taenia</i> .
CESTOIDEA	(gr. <i>kestos – panglică, centură</i>), sin. plathelminți, clasă de viermi paraziți cu corpul în formă de panglică segmentată.
CETACEE	ordin (<i>Cetaceae</i>) de mamifere adaptate la viața exclusiv acvatică: balena, delfinul, cașalotul ș.a., au corpul pisciform, membrele anterioare adaptate la înot, un strat gros de grăsime sub tegument, iar puii se nasc în apă.
CETOACIDOZĂ	acidoză produsă de acumularea corpiilor cetonice în organism.
CETOGEN	producător de cetone; orice substanță care poate produce corpi cetonici, în special la diabetici în acidoză, sunt cetogeni unii aminoacizi și acizii grași.
CETOGENEZĂ	ansamblul de procese metabolice care duc la sinteza în ficat de acetona și precursorii săi, acizii acetyl-acetic și betahidroxibutiric.
CETOLITIC	care distruge corpiii cetonici; care se referă la cetoliză.
CETOLIZĂ	distruge corpiilor cetonici în țesuturi.
CETONĂ	orice derivat organic cu formula generală R-COO-R, cea mai simplă cetonă este acetona.
CETONEMIC	nivelul corpiilor cetonice în sânge.
CETONIC	care se referă la funcția cetonă, care conține o cetonă sau posedă proprietățile ei.
CETONURIE	excreția corpiilor cetonice prin urină.
CETOSTEROID	orice steroid care posedă o funcție cetonică.
17-CETOSTEROID	fiecare din steroizi care posedă o funcție cetonică din poziția 17.
CETOZĂ	creșterea numărului de corpi cetonici în sânge și urină.
CETOZURIE	prezența cetozei în urină.
CEZARIANĂ	(lat. <i>coedo, caesum, caedere – a tăia</i>) operație prin care se extrage fătul pe cale abdominală, în caz de distocie.
C.F.	în electrocardiografie, simbolul unei derivații unipolare precordiale, electrodul indiferent fiind fixat pe membrul inferior.
Cg.	centigram.
C.G.M.H.	abr. Concentrație Globulară Medie în Hemoglobină.
Cgr.	abr. centigrad.
C.G.S.	abr. sistemul Centimetru - Gram - Secundă.
CHABERTIA	parazit intestinal din familia <i>Strongylidae</i> ordinul <i>Nematoda</i> , care parazitează la rumeătoare, denumit după medicul veterinar Chabert (1737-1814).
CHAGAS (MALADIA)	sin. tripanosomiaza americană.
CHALAZĂ	regiune situată la baza nucleei în ovulul plantelor cu flori.
CHALAZION	(gr. <i>chalaza – bob de grindină, piatră mică</i>) inflamație purulentă a glandelor

	Meibohm la pleoape având aspect de tumorete.
CHARCOT (BOALA)	scleroza laterală amiotrofică.
CHARNLEY (OPERAȚIA)	1. tehnică de artrodeză tibiotarsiană sau a genunchiului, folosind un aparat compresor în formă de scară de șa. 2. tehnică de artroplastie a coapsei, folosind o proteză de oțel care înlocuiește capul femural excizat și o proteză cotiloidiană de material plastic.
CHAUFFARD	v. Minkovski Chauffard (boala).
CHAUSSE (INCIDENȚA)	incidențe (II, III, IV) utilizate în radiologie pentru a pune în evidență stânca (urechea medie, urechea internă).
CHEAG	1. masă de diverse forme și de consistență gelatinoasă, produsă prin coagularea plasmei și a diferitelor elemente figurate. 2. compartiment al stomacului policompartimentat la rumeșătoare 3. produs de origine alimentară folosit la prepararea brânzeturilor.
CHEAG SANGUIN	sânge coagulat, format din fibrină, în a cărei rețea sunt prinse trombocitele și eritrocitele care îi dau culoare roșu-închis.
CHEFIR	produs alimentar obținut din lapte, rezultat prin fermentarea alcoolică controlată a lactozei sub acțiunea drojdiei <i>Torula chefri</i> .
CHEIA	1. regiune de măcelărie de calitate inferioară care reprezintă articulația genunchiului (cheia din față) și jaretului (cheia din spate), 2. bază osoasă alcătuită din oasele carpiene și tarsiene.
CHEILITĂ	termen generic pentru leziuni de tip inflamator ale mucoasei buzelor.
CHEILOPLASTIE	operație prin care se urmărește refacerea unei buze.
CHEILORAFIE	sutura unei buze.
CHEILOSCHIZIS	sin. buză de iepure, prezentând o fisură mediană a buzelor.
CHEILOSATOMO-PLASTIE	orice intervenție de chirurgie plastică care se adresează buzelor și gurii.
CHELĂ	pereche de apendice anterioare adaptate pentru apucarea hranei, atac și apărare; este caracteristică subîncrângăturii <i>Chelicerata</i> .
CHELAT	complex chelatic.
CHELATOR	capabil să formeze combinații complexe cu ionii metalici.
CHELICERE	extremitatea unor membre la acarieni având forma de foarfece.
CHELODERMATITĂ	inflamația membranei cheratogene a ongloanelor, în general la animalele artiodactile (taurine, ovine, caprine, suine etc.)
CHELOID (KELOID)	(gr. <i>kele</i> – hernie, umflătură, tumoră, <i>eidos</i> – formă, asemănătoare) tumoare benignă a pielii, fibroasă alungită cu prelungiri radiculare, care apare adesea pe locul unei cicatrice hipertrofice.
CHELONIENI	ordin (<i>Chelonia</i>) de reptile care cuprinde broștele țestoase; au corpul acoperit cu un țesut format din plăci ușoare, dermice și plăci cornoase, epidermice.
CHEMONASTIE	mișcare neorientată a organelor unor plante la un excitant indirect sau difuz.
CHEMORECEPTOR	sin. chimioceptor, organ de simț care răspunde la stimulii chimici.
CHEMOSENSIBIL	sin. chimiosensibil.
CHEMOSIS	(gr. <i>chemosis</i> , <i>chaino</i> - întredeschidere) infiltrație edematoasă, inflamatorie a conjunctivei care formează un burelet circular.
CHEMOTROF	microorganism lipsit de clorofilă care trăiește pe seama unor substanțe anorganice.
CHENOPODINĂ	sin. leucină, alcaloid toxic

CHERATINĂ	(gr. <i>keras, keratos</i> - corn) substanță proteică care se găsește în special în unghii, coarne, păr, piele.
CHERATITĂ	(gr. <i>keras + chiton + itis</i>) inflamația corneei.
CHERATODERMATOZĂ	(gr. <i>keras + derma - piele</i>) îmbolnăvirea stratului cornos al pielii.
CHERATOM	(gr. <i>keras + omos – necopt, sălbatic</i>) îngroșarea stratului cornos al pielii.
CHERATOMICOZĂ	(gr. <i>keras + mykes - ciupercă</i>) îmbolnăvirea stratului cornos al pielii cauzată de o ciupercă.
CHERATOSCOPIE	examinarea corneei în scopul aprecierii convexității ei cu ajutorul unui disc pe care sunt desenate cercuri albe alternând cu cercuri negre.
CHERATOZĂ	(gr. <i>keras + osis</i>) afecțiune cronică constând din îngroșarea peretelui cornos.
CHESON (MALADIA DE)	sin. boala scafandrilor; ansamblu de tulburări care se observă la scafandri și muncitorii care lucrează în chesoane cu aer comprimat, după trecerea bruscă la presiune atmosferică normală, datorat formării de bule de azot în sânge și țesuturi.
CHEYNE-STOKES (DISPNEE)	dispnee ciclică formată din trei faze: accelerare, apoi încetinirea ritmului respirator, urmată de o pauză respiratorie; indică o insuficiență a oxigenării centrului respirator.
CHIASMA	1. (gr. <i>chiasma - încrucișare</i>) încrucișarea a două formațiuni anatomice (nervi, tendoane) 2. puncte de contact între cromozomii omologi, fiecare cromozom are două cromatide iar perechea cuprinde patru (tetrada cromozomială).
CHIASMA OPTICĂ	zonă din substanța albă a creierului, așezată deasupra șei turcești, unde cele două bandele optice se alipesc și par să se sudeze, pentru a se separa din nou, încrucișându-se parțial pentru a forma nervii optici.
CHICKEN-POX	sin. variola găinilor.
CICUTOXINĂ	substanță toxică rășinoasă obținută din Cucuta de apă (<i>Cicuta virosa</i>).
CHIL	suc rezultând din procesele digestiei intestinale care se absoarbe prin vasele limfatice.
CHILIFER	vase limfatice care pleacă din intestine și duc chilul.
CHILIFORM	care seamănă ochiului.
CHILOPERITONEU	sin. ascită chiloasă, revărsarea de chil în cavitatea peritoneală.
CHILOPOIEZĂ	formarea chilului.
CHILOTORAX	sin. pleurezia chiloasă; revărsarea de chil în cavitatea pleurală, urmarea unei perforații traumatice sau tumorale a canalului toracic,
CHILURIE	prezența grăsimilor emulsionate în urină, caracterizată printr-o colorație albă, lăptoasă a acesteia.
CHIM	1. (gr. <i>kimos - umoare</i>), sin. conținutul gastric; lichid gastric format din alimentele care au suferit acțiunea salivei și sucului gastric.
CHIMIE	1. știința care tratează despre compoziția și structura intimă a materiei, precum și reacțiile care au loc între elemente sau molecule, fie spontan, fie sub influența unor agenți fizici; 2. ansamblu de proprietăți chimice ale unui corp simplu sau a compușilor organici sau minerali.
CHIMIOTAXIE	fenomenul de atragere sau de respingere a leucocitelor de către anumite substanțe de natură toxică.
CHIMIOTERAPIE	denumire generică pentru terapia prin substanțe chimice.
CHIMISM	1. relație, activitate sau proprietate chimică;

	2. ansamblul fenomenelor supuse legilor chimice.
CHIMISM GASTRIC	compoziția sucului gastric, studiată în cursul anumitor probe (proba cu histamină).
CHIMOGRAFIE	metoda de înregistrare a mișcărilor unor organe care au aspect de unde, utilizând în acest scop aparatul Röntgen.
CHIMOTRIPSINĂ	enzimă de origine pancreatică, care produce degradarea unor proteine și care este folosită în scop terapeutic pentru proprietățile sale antiinflamatoare.
CHIMOZINA	sin. labferment, renină, cheag; enzimă proteolitică prezentă în stomacul animalelor tinere (în special la viței și miei), care are proprietatea de a precipita proteinele din lapte, anume cazeinogenul sub formă de cazeinat de calciu, și, în acest fel, se favorizează scindarea enzimatică a acestor proteine.
CHINESTEZIE	(gr. <i>kineîn</i> – a se mișca, <i>aistezis</i> - senzație) totalitatea senzațiilor care reflectă mișcările corpului.
CHINOFOBIE	frică exagerată de câini.
CHIROMEGALIE	hipertrofie, mai ales în lățime, a uneia sau ambelor mâini.
CHIROPRACTICĂ	metodă terapeutică constând în efectuarea diverselor manipulări sau tratamente mecanice asupra unor părți ale corpului, în special asupra coloanei vertebrale, este numită uneori chiropraxie.
CHIROPRACTOR	persoană care execută chiropraxia.
CHIROPTERE	ordin (<i>Chiroptera</i>) de mamifere adaptate la zbor: liliacul, vampirul ș.a., membrele anterioare s-au transformat în aripi membranoase, iar primul deget servește la agățat, ca și toate degetele membrelor posterioare.
CHIRURG	specialist în chirurgie.
CHIRURGIE	(gr. <i>cheir</i> – mână, <i>ergon</i> – lucrare, <i>cheiroygia</i> – lucru manual) parte a artei medicale, ramură a terapiei care utilizează intervenția manuală sângeroasă sau nesângeroasă, directă sau înarmată cu instrumente.
CHIRURGIE PLASTICĂ (SAU REPARATORIE)	partea chirurgiei care se ocupă de operații destinate corijării unei anomalii congenitale sau căpătate, a completa o pierdere de substanță (cel mai adesea cu ajutorul unei grefe), astfel încât să se restabilească o formă sau o funcție cât mai apropiată de cea normală.
CHIST	formațiune veziculară sau tumorală, de origini diferite constituită dintr-un perete organizat (de reacție) și un conținut, de obicei fluid; se disting mai multe tipuri: seroși, sero-sanguinolenti (post-traumatici), parazitari, ovarieni (foliculari), uni sau pluriloculari, tumorali etc.
CHIST DERMOID	formațiune tumorală constituită dintr-o enclavă epidermică conținând adesea foliculi piloși, glande sebacee și care se localizează cu predilecție la extremitatea externă a sprâncenei, la nivelul gâtului sau scrotului.
CHIST EPIDERMIC	chist tapisat de un epiliu pavimentos stratificat și umplut cu straturi de cheratină, clinic, nu poate fi diferențiat de chistul pilar.
CHIST FOLICULAR	sin. chist pilar.
CHIST HIDATIC	tumără chistică formată într-un organ (mai ales în ficat) prin dezvoltarea unei larve de <i>Taenia echinococcus</i> .
CHIST PILAR	chist keratinizat, cel mai adesea unic și localizat în pielea păroasă sau pe spate, delimitat de straturi de celule epiteliale pseudo epidermoide și conținând un material histologic amorf, poate atinge o mărime considerabilă, ruperea sa poate da reacție inflamatorie puternică.
CHIST PROLIFERANT	v. chist epidermic.
CHIST RADICULAR	chist observat cel mai frecvent la nivelul maxilarelor, format din resturi epiteliale ale ligamentului alveolodentar, datorită unei inflamații urmată de necroza pulpei

	dentare.
CHIST SEBACEU	tumură cutanată de mărime variabilă, conținând sebum.
CHISTECTOMIE	ablația unui chist.
CHISTOGRAFIE	examen radiografi al unui chist după injectarea unei substanțe de contrast în cavitatea chistică.
CHIȘIȚĂ	(sârb. <i>kičita</i> - <i>chișiță</i>) regiune corporală la animale cuprinsă între articulația buletului și coroana copitei sau a ongloanelor având ca bază anatomică prima și a doua falangă.
C.H.I.T.	abr. Clasificarea Histologică Internațională a Tumorilor.
CHITINĂ	mucopolizaharid cu structură similară celei a celulozei, care constituie cuticula insectelor și a crustaceelor; este scindată de chitinază (chitază) și formează trama de susținere a crustei chitinoase la insecte, crustacee etc.
CHIURETAJ	răzuirea cu chiureta a pereților din interiorul unei cavități, pentru a îndepărta unele neformații sau alte țesuturi în scop diagnostic sau terapeutic.
CHIUREȚĂ	instrument, cel mai adesea în formă de lingură cu margini tăioase sau rotunjite, utilizată pentru curățirea interiorului unei cavități a organismului (conduct auditiv, uter) sau pentru a curăța un țesut osos sau cartilaginios.
CHLAMIDIAZĂ (CHLAMIDIOZĂ)	orice infecție datorată microorganismelor din genul <i>Chlamydia</i> , trahom, ornitoză, infecții genitourinare.
CHLAMYDIA	gen de microorganisme de formă sferică, gram negative, apropiate bacteriilor, precum și virusurilor, sunt patogene pentru diverse animale și om.
CHLOASMA	pete pigmentare cu contur neregulat, care pot apare pe față în unele maladii, mai ales în cursul sarcinii (așa numita mască a gravidelor).
CHOANE	deschiderea posterioară a cavităților nazale.
CHOANOTENIA	parazit din familia <i>Taeniidae</i> , clasa <i>Cestoda</i> cu proglotele în formă de pâlnie; se găsește în intestin la găini și fazani.
CHOANICHTHYES	clasă de pești, obișnuit marini, cu scheletul osos (o parte sau în întregime); acest grup a apărut în devonian, dând naștere peștilor crossopteriigeni și dipnoi.
CHOPART (ARTICULAȚIA)	sin. articulația mediotarsiană.
CHOREE (COREE)	afecțiune nervoasă caracterizată prin mișcări involuntare și neregulate, când lente, când rapide, însoțite de hipotonie musculară și tulburări de coordonare.
CHRISTMAS (FACTOR)	factor de coagulare.
CHURG ȘI STRAUSS (ANGEITA)	angeită necrozantă similară periarteritei nodoase, de care se distinge clinic prin prezența astmului hipereozinofilic sever, diagnosticat la bolnav deja de mai mulți ani și care se complică periodic prin episoade de infiltrate pulmonare labile.
CIANOCOBALAMINĂ	sin. vitamina B ₁₂ .
CIANODERMIE	sin. cianoză.
CIANOFIL	care are afinitate pentru coloranți albaștri.
CIANOFITE	alge albastre; încrengătură cu o singură clasă mică; în citoplasmă sunt răspândiți, în principal, doi pigmenți: ficocianina, de culoare albastră, și clorofila de culoare verde.
CIANOGEN	care produce cianoză.
CIANOTIC	(gr. <i>kyanos</i> - <i>albastru</i>) care se referă la cianoză: edem cianotic.
CIANOZAT	țesut care are o culoare albastră-vioacee, caracteristică cianozei; care prezintă cianoză datorită insuficienței oxigenari a sângelui.

CIANURĂ	sare sau ester al acidului cianhidric, produs foarte toxic.
CIATOMASTIX	(gr. <i>kyathos</i> – <i>cupă, pahar, mastix</i> - <i>flagel</i>), sin. <i>Chilomastix</i> parazit din familia <i>Retortamonididae</i> , clasa <i>Zoomastigophora</i> care parazitează la om.
CIANURIE	emisiune de urină colorată în albastru, mai ales în urma administrării unor anumite substanțe, cum este albastru de metilen.
CIBERNINĂ	substanță produsă de un țesut și capabilă să inhibe activitatea funcțională a celui țesut însuși, somatostatina este o ciberină, în lichidul foliculului ovarian există o ciberină care prezintă o interacțiune cu hormonul luteinic (LH), al cărui efect este reversibil.
CICATRICE	proliferare de țesut conjunctiv, ca rezultat final al vindecării unei leziuni cutanate care a atins dermul sau al unei leziuni infiltrate.
CICHORIUM INTYBUS	plantă din familia <i>Asteraceae</i> , denumită popular Cicoare; are acțiune stomahică și colagogă.
CICLECTOMIE	excizia parțială a corpului ciliar.
CICLIC	1. termen utilizat pentru a desemna repetarea unor fenomene fiziologice la intervale egale sau anumite intervale (ciclul sexual); 2. compuși chimici ale căror formule au catene închise în formă de cerc.
CICLITĂ	inflamația corpului ciliar însoțită de obicei de o inflamație a irisului.
CICLODIENE	hidrocarburi ciclice clorurate cu activitate insecticidă similară cu a D.D.T. și H.C.H., extrem de toxice pentru om și animalele domestice, cele mai utilizate au fost: aldrinul, clordanul, heptaclorul și toxafenul.
CICLODUCȚIE	mișcare circulară a globului ocular.
CICLOIDIE	tendință patologică oscilând între excitația euforică și depresie, ca formă accentuată a ciclotimiei.
CICLOPIE	monstruoșitate constând în prezenta unui singur ochi prin unirea celor două globuri într-o orbită.
CICLOPLEGIE	paralizie totală a musculaturii interne și externe a ochilor care sunt imobilizați în poziție mijlocie, cu pupilele în stare de dilatație permanentă; paralizie a mușchilor ciliar, responsabilă de abolirea capacității de acomodare a ochiului.
CICLOSPORINĂ	agent imunosupresor polipeptidic, produs de o ciupercă, acum obținut prin sinteză, acționând selectiv asupra limfocitelor T, ciclosporina permite combaterea eficace a fenomenelor de respingere a grevelor de organ.
CICLOTIMIC	care se referă la ciclotimie; care este afectat de ciclotimie.
CICLOTIMIE	constituție psihică prezentată printr-o alternanță de excitație maniacală și depresie melancolică; în formele sale atenuate, poate trece aproape neobservată.
CICLOTOMIE	secționarea corpului ciliar.
CICLOTRON	accelerator al particulelor grele (protoni, deutroni), cu ajutorul căruia un câmp electric de frecvență constantă produce în mod repetat accelerații sincrone de particule care urmează o traiectorie circulară, ciclotronul este utilizat în medicină pentru producerea de markeri radioactivi, precum și în tratamentul unor forme de cancer.
CICLOZĂ	mișcarea protoplasmei în interiorul celulei.
CICLU	1. suită de modificări care afectează un organism sau o suită de stadii diferite ale unui fenomen, cu revenirea la punctul de plecare și o repetiție indefinită; 2. succesiune de fapte sau de fenomene care se produc într-o ordine și un interval de timp determinat; 3. în fizică, serie completă a variațiilor de amplitudine prezentate de un fenomen periodic; 4. în chimia organică, moleculă sau grup de atomi care se prezintă sub forma

	unui lanț închis.
CICLU CARDIAC	sin. revoluție cardiacă.
CICLU CORI	circuit de reacții biochimice prin care o parte din acidul lactic rezultat din degradarea glicogenului, respectiv glucozei la nivelul țesutului muscular este tranferat pe cale sanguină la ficat unde va fi reutilizat la sinteza glicogenului; energia necesară pentru această resinteză este furnizată prin oxidarea a 1/5 din acidul lactic.
CICLU DE VEGETAȚIE	termen care definește perioada din cursul unui an când are loc procesul de creștere a unei plante, inițiat de obicei când temperatura mediului depășește 5°C.
CICLU ESTRAL	ciclu reproductiv propriu femelelor matură ale majorității speciilor de mamifere, care apare în absența sarcinii; are o periodicitate de la câteva zile la trei sau patru săptămâni.
CICLU ENTEROHEPATIC	traseu în cerc închis parcurs de unele substanțe conținute în bilă și care reprezintă unul din modurile de a regla nivelul lor în sânge.
CICLUL LITIC	ciclu vital la bacteriofagii virulenți care constă din: faza de repaus sau de fag matur, faza de absorbție sau de infectare, faza vegetativă sau de eclipsă, faza de fag matur și faza de liză.
CICLU LIZOGENIC	ciclu caracteristic bacteriofagilor temperați, al căror ciclu vital, după infectare, poate determina fie lizarea rapidă a bacteriei, fie trecerea bacteriofagului în faza de profag (provirus) prin fixarea sa de cromozomul bacterian cu care se duplică sincron; astfel ia naștere un clon bacterian purtător al unui profag (fenomenul de lizogenie); profagul poate trece spontan sau indus în stare litică, în urma căreia poate prelua materialul din cromozomul bacterian, pe care, la o nouă infecție, îl transferă într-un alt cromozom bacterian, determinând recombinarea materialului genetic la bacterii.
CICLU MENSTRUAL (ESTRAL)	ansamblul modificărilor periodice (la 24-28 de zile), prezentate de mucoasa uterină și vaginală, care au loc de la pubertate și până la menopauză și care se datoresc hormonilor ovarieni.
CICLU OVARIAN	ansamblu de modificări periodice ale ovarului, la femeia adultă, între pubertate și menopauză.
CICLU PARASEXUAL	sistem genetic care asigură recombinarea fără meioză și fecundare (ex. viruși, ciuperci, bacterii etc.).
CICLU SEXUL	sin. ciclu ovarian.
CICLU VITAL	etapele principale și procesele ce se petrec într-un organism, de la apariția acestuia și până la nașterea unor noi descendenți; corespunde vieții individuale sau ontogeniei.
CICLUL AZOTULUI	circulația atomilor de azot în natură sub influența transformatoare ciclică a compușilor azotului de către biosferă; etapele principale sunt: fixarea, asimilarea, amonificarea, nitrificarea, denitrificarea.
CICLUL KREBS	ciclul acidului citric descoperit de H.A. Krebs, laureat Nobel în 1953; reprezintă principala bază energetică a celulei și este asociat cu mitocondriile; reprezintă a doua etapă în degradarea enzimatică a glucozei (dar și a lipidelor și protidelor) în celula vegetală (prima etapă glicolitică sau ciclul gluconic, constă în fosforilarea oxidativă a glucozei, transformarea glucozei în ester glucofosforic prin transferarea unei molecule de acid fosforic din A.T.P. pe glucoză, cu eliberarea de energie și formarea în final a acidului piruvic); în ciclul Krebs prin decarboxilarea și dehidrogenarea acidului piruvic iau naștere diferiți acizi organici, acetic, oxalilacetic, succinic, fumaric, malic; apoi prin dehidrogenarea imediată a acidului malic se formează din nou acidul oxaloacetic și piruvic, care permite reluarea întregului proces și descompunerea acidului acetic până la CO ₂ și H ₂ O.

CICUTOXINĂ	substanță rășinoasă foarte toxică a cucutei de apă (<i>Cicuta virosa</i>).
CIFOSCOLIOZĂ	deviație dublă a coloanei vertebrale, cu convexitate posterioară și curbură laterală.
CIFOTIC	care se referă la cifoza; care prezintă cifoza.
CIFOZA ADOLESCENȚILOR	sin. maladia Scheuermann.
CIFOZĂ	(gr. <i>kyphos - curbat</i>), sin. spinare de crap; devierea dorsală coloanei vertebrale cu formarea unei convexități în partea superioară la animale și posterioară la om.
CIL	1. păr al pleoapei; 2. expansiune citoplasmatică filiformă a unei celule sau a unui microorganism.
CILIALE	clasă (<i>Ciliata</i>) de organisme protozoare microscopice, unicelulare, prevăzute cu cili vibratili și un aparat nuclear format dintr-un nucleu mic, micronucleul cu funcții sexuale și un nucleu mare, macronucleul cu funcții mai ales trofice (ex. parameciul); reproducerea se realizează asexuat, prin diviziune binară transversală, și prin conjugare, ce constă dintr-un schimb mutual de micronuclei între doi indivizi și care reprezintă un început de înmulțire asexuată.
CILINDRAX	sin. axon, prelungirea neuronală, unică și neramificată, lipsită de corp tigroid, în zona de detașare din pericarion observându-se conul de emergență.
CILINDRI URINARI	mulaje de materie proteică și de celule provenind din tubii urinari și care se găsesc la examenul microscopic în sedimentul urinar, în cazul unor afecțiuni renale.
CILINDRU CENTRAL	partea centrală a rădăcinilor și tulpinilor la plantele vasculare; se dezvoltă din plerom și constă din țesut conducător reprezentat de fasciculele lemnoase și liberiene alternate sau grupate.
CILINDRURIE	1. prezența de cilindri în sedimentul urinar; 2. debitul de cilindri renali în unitatea de timp.
CIMĂ	tip de inflorescență cimoasă, cu ramificare simpodială care se clasifică după numărul axelor secundare și poziția acestora față de axul principal: cimă unipară (ex. iris); cimă bipară (ex. la gușa porumbelului); cimă multipară (ex. laptele câinelui).
CIMETIDINĂ	medicament sintetic utilizat în tratamentul ulcerului gastroduodenal.
CIMEX	(lat. <i>cimex-cis – ploșniță, păduche de lemn</i>) parazit extern din familia <i>Cimicidae</i> , clasa <i>Hexapoda</i> ; trăiește în adăposturile de păsări.
CINEANGIOGRAFIE	înregistrarea cinematografică a unui vas, după injectarea unui produs opacifiant.
CINE- CARDIO-ANGIOGRAFIE	înregistrarea pe o peliculă cinematografică a imaginilor radiologice ale cavităților cardiace și a marilor vase, după opacifierea cu un mediu de contrast.
CINEMATICĂ	care se referă la mișcare; ramură a mecanicii care studiază mișcarea.
CINEPLASTIE (CINEMATIZARE)	sin. vitalizarea bontului, cineplastică; operație plastică prin care se modelează un bont de amputație astfel încât să se utilizeze tendoanele musculare pentru a putea folosi o proteză articulată.
CINERADIOGRAFIE	sin. radiocinematografie.
CINEREU	(lat. <i>cinereus – gri-cenușiu</i>) formațiuni de culoare gri-cenușie.
CINETIC	care se referă la, sau care se datorește mișcării.
CINETICĂ	referitor la mișcare; de mișcare.
CINEZĂ	în fiziologie, orice mișcare simplă sau complexă, activă sau pasivă.
CINEZIE	termen utilizat pentru a descrie o mișcare voluntară din organism.
CINEZIOLOGIE	studiul mișcărilor corpului uman.

CINEZITERAPIE	tratament în care se practică diferite mișcări, fie active, fie pasive a unor segmente din corp.
CINGULUM	fascicul de fibre asociative, pe fața internă a emisferelor cerebrale, care reunesc lobul frontal cu lobul temporal, înconjurând corpul calos.
CINIC (SPASM)	sin. răs sardonice.
CINOFOBIE (CHINOFOBIE)	teamă morbidă de câini.
CIOC	1. (alb. <i>čok – gura păsării</i>) aparatul de prehensiune și de masticție la păsări format dintr-un înveliș cornos care îmbracă maxilarul și mandibula. 2. excrescențe osoase de obicei asociate cu durerea.
CIOCAN	elementul cel mai extern din lanțul de oscioare aflat în cutia timpanului, el cuprinde trei părți: capul, articularul cu nicovala, gâtul și mânerul, inclus în membrana timpanului ale cărui vibrații le transmite la nicovală.
CIPERACEE	plante din familia <i>Cyperaceae</i> (bumbăcăriță, papură, pipirig) perene, erbacee care vegetează pe terenurile mlăștinoase, cu valoare nutritivă redusă și gust acru, determinând scăderea valorii nutritive a furajelor recoltate de pe aceste terenuri.
CIPRIDIDE	cea mai răspândită familie de pești teleostei de apă dulce, din care fac parte: crapul, caracuda, linul, plătica, ocheana etc.; omnivori, fitofagi, cu corpul oval alungit, turtit, acoperit cu solzi cicloizi, cu o singură aripioară dorsală.
CIRCADIAN	v. nictemer(al); care este caracterizat printr-o alternanță de circa 24 h.
CIRCINAT	(lat. <i>circinatus - circular</i>) formațiuni sau leziuni elementare ale pielii cu aspect de cerc.
CIRCULANT	care este în circulație.
CIRCULAR	care amintește forma unui cerc ex. amputație circulară, mișcare circulară.
CIRCULARĂ DE CORDON	lanț format de cordonul ombilical când se răsucește în jurul gâtului fetal în timpul sarcinii.
CIRCULAȚIA (MARE)	circuit sanguin care, pornind din ventriculul stâng prin aortă, distribuie sângele arterial tuturor țesuturilor și organelor la nivelul cărora se efectuează schimburile nutritive și apoi readuce sângele venos în auriculul drept, prin intermediul venelor cave superioară și inferioară.
CIRCULAȚIA COLATERALĂ	circulație compensatorie care se stabilește în urma obstrucției unui vas sanguin principal, prin dilatarea vaselor secundare care asigură astfel irigarea teritoriului corespunzător.
CIRCULAȚIA PULMONARĂ	circuit al sângelui care, trimis de ventriculul drept prin artera pulmonară, revine în auriculul stâng prin venele pulmonare, după ce trece prin pulmoni unde s-a încărcat cu oxigen.
CIRCULAȚIE	1. mișcare regulată și continuă care se efectuează după un circuit determinat; 2. în limbaj curent, circulația sanguină.
CIRCULAȚIE (MICĂ)	sin. circulația pulmonară.
CIRCULAȚIE EXTRACORPORALĂ	tehnică folosită în operațiile pe cord deschis, de a devia provizoriu sângele în afara organismului, astfel încât să asigure continuitatea irigației sanguine, fără ca sângele să mai treacă prin inimă sau plămâni; sângele venos prelevat înainte de a se înapoia în inimă este făcut incoagulabil și este menținut la temperatura corpului, apoi se reoxigenează și se injectează în vasele mari care duc la inimă.
CIRCULAȚIE GENERALĂ	sin. circulație (marea).
CIRCUMCIS	care a suferit circumcizia.
CIRCUMCIZIE	(lat. <i>circum – în jur, în cerc, caedo-ere – tăiere</i>) operație prin care se practică o incizie circulară.
CIRCUMDUȚIE	mișcare circulară, activă sau pasivă, în jurul unui punct sau axe fixe, cum ar fi a

	ochilor, a unui membru sau a mandibulei.
CIRCUMFLEXĂ FEMURALĂ (ARTERA)	arteră detașată din trunchiul principal arterial din zona femurului, pătrunzând printre mușchi într-un traiect variat; se disting: circumflexa femurală, cranială, caudală, laterală și mediană.
CIRCUMFLEXĂ HUMERALĂ (ARTERA)	artera desprinsă direct sau indirect din trunchiul arterial principal din zona articulației scapulo-humerale, distingându-se artera circumflexă humerală, caudală și cranială.
CIRCUMVOLUȚIE	(lat. circumvolvo-vi-utum – a se învârti în jurul) termen generic pentru definirea cutelor sinuoase de la suprafața emisferelor cerebrale.
CIRI	prelungiri filamentoase lungi, tentaculiforme aflate pe suprafața unor animale, cirii sunt prevăzuți cu mușchi, care se pot contracta sau alungi și sunt de natură și dimensiuni diferite, servind ca organe de respirație și tactile, de prindere a hranei, de copulație, de fixare; pot fi întâlniți de asemenea, la pești și insecte.
CIRIPEDE	subclasă (<i>Ciripedia</i>) de crustacee marine, alcătuită din specii sedentare, fixate sau parazite; picioarele fiind adaptate la prinderea hranei s-au transformat în cirii.
CIROZĂ	1. (gr. <i>kirrhos</i> – galben-roșcat murdar + <i>osis</i>) afecțiune cronică progresivă a ficatului; 2. termen generic folosit pentru inflamațiile cronice, interstițiale ale unui organ.
CIRSOTOMIE	(gr. <i>kirsos</i> – varice, <i>tome</i> - secțiune) operație prin care se extirpă un varice.
CIS	sin. cuplare, termen introdus de către Haldane în 1942, pentru a defini o anumită poziție a genelor la un locus, în raport cu poziția genelor de la alt locus pe aceeași pereche de cromozomi homologi; în cazul poziției cis, pe același cromozom, la cei doi loci se găsesc genele normale sau genele dominante, iar la celălalt cromozom homologic la locii respectivi se găsesc genele mutante sau, cele recesive.
CISTALGIE	(gr. <i>kystis</i> – vezică, <i>algos</i> - durere) tulburare funcțională dureroasă a vezicii.
CISTECTAZIE	dilatație a vezicii.
CISTECTOMIE	operație executată în scop de a îndepărta vezica.
CISTEINĂ	aminoacid monoaminocarboxilic conținând sulf sub formă tiol (-SH), care intră în constituția diferitelor proteine, ca atare sau sub forma sa oxidată de cistină (-S-S-); cele mai bogate în cisteină sunt scleroproteinele țesuturilor animale (păr, piele, unghii, copite).
CISTERNOGRAFIE	metodă radiologică pentru punerea în evidență a conturului și dimensiunilor cisternelor subarahnodiene.
CISTIC	care se referă la vezică; care se referă la vezicula biliară, în special ca anatomie.
CISTICEFAL	monstru caracterizat prin aspectul vezicular al capului.
CISTICERCOZĂ	boală parazitară determinată de dezvoltarea cisticercilor de <i>Taenia</i> .
CISTICITĂ	inflamația canalului cistic.
CISTICOTOMIE	incizia canalului cistic.
CISTINĂ	aminoacid care conține sulf și face parte din numeroase proteine, este puțin solubilă în apă, ceea ce explică posibilitățile de precipitare a ei în cursul eliminării patologice prin urină.
CISTINEMIE	prezența cistinei în sânge.
CISTINOZĂ	anomalie ereditară metabolică, caracterizată prin nanism, rahitism vitamino-rezistent, hipofosfatemie.
CISTINURIE	prezența cistinei în urină; sindrom ereditar caracterizat prin eliminarea crescută a cistinei prin urină.

CISTITĂ	inflamația vezicii urinare.
CISTOCAULUS	parazit cu bursă caudală din familia <i>Protostrongylidae</i> , clasa <i>Nematoda</i> ; se găsește în pulmon la oaie și capră.
CISTOCEL	hernia vezicii urinare.
CISTOCOLEDOCIAN	care se referă la vezica biliară și la coledoc.
CISTOCOLOSTOMIE	operație care constă în crearea unei comunicații între vezică și colon astfel încât urina să poată trece în rect.
CISTODINIE	sin. cistalgie
CISTOGRAFIE	metodă radiologică pentru investigația vezicii urinare.
CISTOGRAFIE MICȚIONALĂ	studiu radiologic al vezicii în cursul micțiunii, putând fi realizată, fie prin cistografie retrogradă, fie printr-o urografie intravenoasă la termenul calculat.
CISTOLITIAZĂ	sin. litiază vezicală.
CISTOMETRIE	determinarea capacității vezicii cu ajutorul unui cistometru, precum și a diferitelor presiuni interne la care corespunde nevoia, mai mult sau mai puțin imperioasă, de a urina.
CISTOPATIE	boală a vezicii, fază evolutivă a unei cistite cronice sau a unei cistalgiei cronice cu modificări organice, inflamatorii - infiltrative ale mucoasei și submucoasei.
CISTOPEXIE	fixarea vezicii urinare la peretele abdominal.
CISTOPIELITĂ	asocierea unei cistite cu o pielită.
CISTOPIELOGRAFIE	examen radiologic al bazinetelor, al ureterelor și a vezicii, după inocularea unui produs de contrast.
CISTOPIELONEFRITĂ	asocierea unei cistite cu o pielită și cu o nefrită.
CISTOPLASTIE	operație prin care se urmărește închiderea unei fistule vezicale.
CISTOPLEGIE	paralizia vezicii urinare.
CISTORADIOGRAFIE	sin. cistografie.
CISTORAFIE	sutura vezicii urinare.
CISTOSCOPI	instrument optic cu ajutorul căruia se poate examina mucoasa vezicii urinare.
CISTOSCOPIE	examenul vizual al interiorului vezicii cu ajutorul unui cistoscop.
CISTOSTOMIE	incizia vezicii.
CISTOTOMIE	operație prin care se sectionează peretele vezicii urinare.
CISTOURETERITĂ	inflamația vezicii și a ureterelor, inflamația cuprinzând în general și bazinetul.
CISTOURETRITĂ	asocierea unei cistite cu o uretrită.
CISTOURETROCEL	prolaps al vezicii și al uretrei la femeie.
CISTOURETROGRAFIE	radiografia vezicii și a uretrei, după opacifierea vezicii prin introducerea în uretră a substanței de contrast.
CISTOURETROGRAFIE MICȚIONALĂ	radiografia vezicii și a uretrei în timpul micțiunii, după opacifierea vezicii.
CISTRON	unitate alcătuită dintr-un segment de ADN sau ARN, care posedă informația necesară pentru sinteza unei enzime, un cistron reprezintă o genă funcțională și posedă în medie circa 1500 perechi de nucleotide aranjate liniar.
CIT	(gr. <i>kytos</i> – celulă, <i>cavitate</i>) în cuvinte compuse are semnificația de celulă.
CITOBIOLOGIE	biologie celulară
CITOCIMIE	studiul constituției chimice a celulei și reacțiilor chimice care se petrec la acest

	nivel.
CITOCINEZĂ	divizarea celulei care se produce prin apariția celor doi nucleu rezultând din strangularea celulei la mijlocul ei.
CITOCROM	enzimă care catalizează reacțiile de oxidare celulară, în care el intervine prin transport de electroni.
CITODIAGNOSTIC	diagnostic facut pe baza examenului unor celule.
CITOFIZIOLOGIE	știința funcțiilor și activităților la nivel celular.
CITOGENETICĂ	știința care corelează cercetările citologice cu observațiile genetice, tinzând să stabilească substratul celular al proceselor ereditare.
CITOGENIE	1. (gr. <i>citos</i> + <i>geneticos</i> – <i>a se naște</i>), sin. citogeneză, procesul de formare a celulelor, 2. procesul de regenerare celulară.
CITOGRAMĂ	determinarea tipurilor celulare și a numărului lor într-un lichid organic sau pe un frotiu, pentru a stabili un citodiagnostic sau pentru a evalua evoluția unei boli.
CITOHEMOLIZĂ	termen utilizat pentru a desemna distrugerea eritrocitelor.
CITOHORMON	hormon secretat de celule endocrine izolate neconstituite în glande.
CITOKINEZĂ	ansamblul modificărilor pe care le prezintă citoplasma în cursul diviziunii celulare.
CITOLIMFĂ	(gr. <i>citos</i> + lat. <i>lymph</i> - <i>apă</i>) partea fluidă a citoplasmei.
CITOLITIC	determină liza, distrugerea celulelor.
CITOLIZĂ	distrugerea unei celule vii prin dizolvarea elementelor care o compun.
CITOLIZINE	substanțe care apar în sânge după introducerea parenterală de celule de origine animală și care substanțe denumite lizine distrug aceste celule.
CITOLOGIE	sin. studiul celulelor; domeniul biologiei care se ocupă cu studiul fenomenelor care au loc la nivelul celulei, respectiv cele legate de structura, funcțiile, dezvoltarea și reproducerea celulelor.
CITOMEGALIE	stare caracterizată prin creșterea volumului unor anumite celule.
CITOMEGALOVIRUS	virus din grupul <i>Herpes</i> responsabil de infecții foarte diverse și adesea severe.
CITOMETRU	aparat destinat numărării celulelor sau determinării dimensiunilor lor.
CITOMICROSOMI	denumirea dată nodozităților de pe filamentele asterului (la centrul celular).
CITOMORFOZĂ	totalitatea transformărilor pe care le suferă o celulă de la nașterea ei și până la moartea ei.
CITOPATOLOGIE	partea patologiei care se ocupă cu studiul modificărilor patologice la nivelul celulei.
CITOPENIE	celule reduse numeric sau volumetric față de normal.
CITOPEXIE	posibilitatea pe care o au unele organe de a fixa celulele normale sau patologice.
CITOPLASMĂ	sin. hialoplasmă; corpul întreg al celulei, toată protoplasma unei celule cu excepția nucleului și membranei celulare (după Strasburger, 1882); este situată între membrana celulară și cea nucleară (la eucariote); este alcătuită dintr-o matrice citoplasmatică și organite citoplasmatic; majoritatea proceselor vitale sunt desfășurate în citoplasmă, ea reprezentând substratul pentru acțiunea genelor.
CITOPOIEZĂ	formarea și dezvoltarea celulelor.
CITOPROTECTOR	care conferă protecția celulelor.
CITOSCOPIE	examenul unor celule care se găsesc într-un lichid din organism.

CITOSTATIC	care oprește mitozele într-o anumită fază.
CITOTOXIC	care are efect toxic asupra unor celule.
CITOTOXINĂ	toxina sau anticorpi care pot ataca specific anumite categorii de celule.
CITOTROP	care este atras de celule sau se fixează la suprafața lor.
CITROBACTER	grup de bacterii din familia enterobacteriaceae, citrat-pozitive.
CITROCROM	sin. ferment respirator, ferment galben Warburg; enzimă care catalizează transferul electronilor.
CITOZINĂ	bază azotată pirimidinică care intră în structura acizilor nucleici.
CIUMĂFAIE	sin. Laur, (lat. <i>Datura stramonium</i>) plantă din familia <i>Solanaceae</i> care conține alcaloizi toxici (atropină, hiosciamină, hioscină), originară din America de Nord, cu frunzele inegal dințate, flori albe, fructe sub formă de capsulă ghimpoasă, semințe negre și miros neplăcut.
CIUMIZA	(lat. <i>Setaria italica maxima</i>) plantă graminee originară din Asia, cultivată pentru boabe, cu tulpina înaltă (80-150 cm), cu frunzele late și inflorescența de tip panicul spiciform.
CIUPERCI	sin. fung, organisme vegetale inferioare foarte numeroase (peste 100.000 de specii), care aparțin încregăturii <i>Mycophyta</i> , care este compusă din clasele: <i>Archymycetes</i> , <i>Phycomycetes</i> , <i>Ascomycetes</i> și <i>Basidiomycetes</i> ; la acest mare grup se mai adaugă ciupercile imperfecte (<i>Deuteromycetes</i>), organisme uni sau pluricelulare din categoria talofitelor, cu talul format din numeroase filamente denumite hife, care împreună alcătuiesc miceliul; ciupercile pot fi saprofite sau parazite, se înmulțesc sexuat sau asexuat, formând diferite tipuri de spori, iar unele se pot înmulți vegetativ prin înmugurire (<i>Saccharomyces cerevisiae</i>); ciupercile din familia <i>Phycomycetae</i> (<i>Mucor</i>) produc îmbolnăvirea animalelor (mucormicozele) care generează cel mai adesea ulcere gastro-intestinale sau alte afecțiuni; alte ciuperci secretă fermenți; drojdia de bere (<i>Saccharomyces cerevisiae</i> , <i>S. Elipsoidaeus</i>) secretă fermentul zimaza care este responsabil de fermentația alcoolică; pe plante ciupercile specifice (din clasle <i>Ascomycetes</i> și <i>Basidiomycetes</i>) produc boli deosebit de grave care compromit recoltele.
CIUPERCI DERMATOFILE	ciuperci din genurile <i>Trichophyton</i> , <i>Microsporum</i> , <i>Acherion</i> capabile să producă îmbolnăviri ale pielii și fanerelor la om și animale.
cl.	abr. centilitru.
Cl.	simbol chimic al clorului.
CLACAJ	(fr. <i>claquage - întindere</i>), sin. clacare, tendință de efort, care poate fi însoțită cel mai adesea de ruptura parțială (fibrilară) a tendoanelor flexoare.
CLACMENT	(fr. <i>clacquement - zgomot de frecare</i>) zgomot cardiac anormal cu nuanță de frecare.
CLADOCERA(E)	ordin (<i>Cladocera</i>) de crustacee acvatic, mici, care contribuie la alcătuirea planctonului de apă dulce, constituind hrana a numeroși pești; au corpul acoperit pe laturi ca o carapace transparentă mai mult sau mai puțin dezvoltată și prevăzută anterior și ventral cu 4-6 perechi de picioare articulate și lățite.
CLADODIU	tulpină metamorfozată sau ramură axilară, lățită, cu rol asimilator, fără frunze sau cu frunze foarte reduse.
CLADOSPORIUM	gen de conidiosporate din clasa <i>Adelomycetales</i> , având unele specii rareori patogene.
CLAMIDOSPOR	spor de rezistență, asexuat, cu perete gros, produs de unele ciuperci.
CLAMIDOZOARE	(gr. <i>chlamydos - haină, teacă, zoon - animal</i>) organisme intermediare între bacterii și virusuri, care trăiesc parazitând celulele.

CLAMP	pensă chirurgicală cu două brațe metalice, drepte sau curbe, cu capăt rigid sau suplu, care posedă un mecanism de blocare a brațelor, permițând astfel comprimarea persistentă a unui conduct organic, o cavitate sau țesuturi care sângerează, precum și menținerea provizorie a unui organ în poziția operatorie dorită.
CLAMPAJ, CLAMPARE	fixarea unui clamp în timpul operației.
CLANGOR (CLANGUROS)	(lat. <i>clangor</i> – <i>zgomot puternic</i>) accentuarea patologică a celui de al doilea zgomot cardiac care se aude în special în focarul aortic ca un zgomot de tablă lovită sau sunetul gongului.
CLAPING	pălmuirea ușoară, ca tehnică de masaj, prin lovirea repetată a maselor musculare cu latul mâinii.
CLAPOTAJ	(ger. <i>klappen</i> – <i>a face un zgomot asemănător cu clap-clap</i>) zgomot obținut prin sucusiunea efectuată asupra peretelui abdominal sau a unei colecții subcutanate rezultând din mișcarea unui lichid închis într-o cavitate unde se găsește și un gaz.
CLASAREA ANIMALELOR	repartizarea animale în clase productive (record, elită, clasa I, clasa II), consecutiv examinării și aprecierii efectuate după un complex de criterii specifice (originea, tipul productiv al rasei, dezvoltarea corporală, conformația, constituția, capacitatea de producție și descendența).
CLASĂ	<ol style="list-style-type: none"> 1. unitate sistematică, inferioară încrengăturii și superioară ordinului, utilizată în clasificarea organismelor vii. 2. grup de indivizi dintr-o populație care prezintă aceeași valoare a unui caracter cantitativ. 3. gruparea, în chimie sau în farmacologie, a substanțelor chimice și a medicamentelor, pe baza originii, însușirilor sau modului de acțiune comun.
CLASIFICARE	sistem de ordonare și grupare a ființelor vii după criterii științifice. Cel care a elaborat și aplicat metode științifice de clasificare, descriere și denumire a plantelor și animalelor a fost naturalistul suedez <i>Karl Linne</i> ; concepție despre clasificarea științifică a plantelor a fost fundamentată de Linne în lucrarea " <i>Species Plantarum</i> " (1753), mai târziu (1758), în ediția a X-a a lucrării: " <i>Systema Naturae</i> " Linne a pus bazele unei nomenclaturi științifice în zoologie.
CLAUDICARE	asimetrie a mersului datorită scurtării unui membru inferior, unei anchiloze sau unei leziuni dureroase unilaterale.
CLAUDICAȚIE	denumire dată unor tulburări cu caracter tranzitoriu care apar în cursul activității mai intense a unor organe.
CLAUDICAȚIE INTERMITENTĂ	crampă dureroasă, în general a moletului, care apare în cursul mersului și dispare la oprire, se datorește unui aport insuficient de sânge în mușchii gambei, provocată de leziune arterială.
CLAUSTRARE	izolare totală și voluntară pe care și-o impun anumite persoane care suferă de nevroză sau psihoză, pentru a se izola de lumea exterioară.
CLAUSTROFILIE	tendința unui om de a se ascunde, de a se izola în spații închise.
CLAUSTROFOBIE	frica unui om sau animal de spații închise.
CLAUSTRUM	sin. ante-zid.
CLAVICULĂ	os având forma asemănătoare cu o cheie.
CLAVUS	sin. bățătură, hiperkeratoză circumscrisă de formă rotundă sau ovalară, datorată acțiunii mecanice de frecare sau de presare a pielii.
CLĂPĂUG	animal cu urechile purtate atârând.
CLEARANCE	(eng. <i>clearance</i> - <i>curățire</i>) capacitatea specifică a unor organe de prelevare din sânge a unor substanțe endogene sau exogene prin cantitatea de plasmă depurată de substanța respectivă în unitatea de timp.

CLEIDOTOMIE	(gr. <i>kleidion - claviculă, tome - secționare</i>) secționarea claviculei.
CLEIDO-MASTOIDIAN	mușchi din stratul superficial al regiunii cervicale inserat cranial pe apofiza mastoidiană și pe claviculă sau creasta anterioară a șanțului spiralat al humerusului, limitând jghebul jugular.
CLEISTOGAMIE	fecundare, la plantele autogame, în cadrul unei flori nedeschise.
CLEPTOMAN	care suferă de cleptomanie.
CLEPTOMANIE	tendință patologică de a fura.
CLIGNOTANT (CORPUL)	formațiune anexă din orbită, foarte dezvoltată la păsări și reptile, la care au aspect membranos, fiind mobilizată de doi mușchi mici (mm. pătrat și piramidal); la mamifere are un schelet cartilaginos, fiind plasată în unghiul nazal al ochiului, mobilizarea ei realizându-se prin presiunea țesutului gras orbital și contracția retractorului bulbar.
CLIMATERIU	încetarea fiziologică a funcției genitale și ansamblul tulburărilor care o însoțesc.
CLIMACTERIU	perioadă de viață în cursul căreia se produc în organism anumite modificări hormonale, somatice și psihice, care marchează la femeie sfârșitul activității genitale și care, la bărbat se manifestă printr-o încetinire a activității sexuale.
CLINĂ	termen introdus de către Huxley în 1939, pentru a indica gradul de creștere sau descreștere într-o populație continuă, a frecvenței genotipurilor (genocline) sau fenotipurilor (fenocline), în funcție de schimbarea gradată a condițiilor de mediu; clinele sunt rezultatul conflictului dintre selecția adaptativă la condițiile locale și fluxul genic, care are tendințe nivelatoare; aceasta înseamnă că atunci când anumiți factori ai mediului sunt discontinui, fluxul genic dintre populațiile adiacente tinde să anuleze aceste diferențe.
CLINIC	(gr. <i>klini - pat</i>) care se referă la clinică, în medicină termenul este utilizat pentru a caracteriza semnelor, evoluției etc. unei boli observabile.
CLINICĂ	spital în care se face instrucția studenților la patul bolnavilor.
CLINICIAN	medic care stabilește diagnosticul prin examen direct al bolnavilor, fie la spital, fie într-un centru particular.
CLINOID	v. apofiza clinoidă.
CLINOIDIAN	care se referă la apofiza clinoidă.
CLINOMANIE	tendință maladivă a unor neurastenici de a sta în pat sau în poziție declivă prelungită.
CLINOSTATIC	(gr. <i>kline + statein - a sta, a se ține</i>) se referă la poziția culcată a unui bolnav și fenomenele care se produc în această poziție.
CLINOSTATISM	poziția culcat a corpului și diferitele aspecte care decurg din ea.
CLINOSTOMUM COMPLANATUM	vierme parazit care parazitează ca adult în cavitatea bucală la stârci, iar ca larvă (metacercar), sub formă de chiști ovalari, în musculatura striată sau sub piele la pești.
CLIP	agrafă utilizată în special în chirurgie.
CLISMĂ	(gr. <i>klyxo - klyσμα - a clăti</i>) introducerea unui lichid în rect.
CLISMĂ BARITATĂ	introducerea pe cale rectală a unei soluții de sulfat de bariu, în vederea explorării radiologice a intestinului gros.
CLISTIR (CLISMĂ)	(gr. <i>klyσμα - a clăti</i>) sin. lavaj.
CLIȘEU	în limbaj medical curent, radiografie.
CLITORIS	(gr. <i>kleitoris - închizător</i>) structură erectilă, situată la intrarea în vagin, reprezentând la femelele mamifere omologul penisului.
CLIVAJ	strangularea citoplasmei după terminarea diviziunii nucleului.

CLOACĂ	la embrionul tânăr, camera endodermală comună intestinului posterior al alantoidei.
CLOASMĂ	(gr. <i>chloasma – verde maro murdar</i>) denumire generală pentru petele de formă neregulată de culoare galben-brun-cenușie, situate pe frunte, obraji, bărbie.
CLODICAȚIE	șchiopătură, care apare după un mers care durează un anumit timp și este produsă prin instalarea unei ischemii la membrele pelvine și care dispare dacă animalul se oprește și rămâne un anumit timp în repaus.
CLONĂ	entitate biologică, monocelulară sau pluricelulară, care provine prin reproducere asexuată dintr-o singură celulă sau un singur individ, membrii unei clone sunt genetic identici.
CLONIC	contractii sub forma de de convulsii puternice, regulate, ritmice.
CLONIE	convulsie scurtă care antrenează o scurtă deplasare a unei părți sau chiar a întregului corp.
CLONUS	sucesiune de contractii rapide, ritmice declanșate de elongația bruscă cu menținerea în tensiune a unor mușchi.
CLOQUET (LIGAMENTUL)	cordoan fibros, subțire, situat în centrul cordonului spermatic, reprezentând un vestigiu al canalului perineovaginal al fătului.
CLOR	element chimic sub formă gazoasă, de culoare verde-galbaie.
CLOR RADIOACTIV	fiecare din cei doi radioizotopi ai clorului: clor 36 și clor 38. sunt folosiți în anumite studii de fiziologie: metabolismul mineral, transport de ioni prin membrane.
CLORAMBUCIL	cloretilamină aromatică; agent citostatic activ în limfoamele maligne, mai ales în leucemia cronică.
CLORAMFENICOL	antibiotic obținut din culturi de <i>Streptomyces venezuelae</i> , dar acum preparat prin sinteză, bacteriostatic cu spectru larg, activ față de coci și bacili gram pozitivi și gram negativi, rickettsii și virusuri de talie mare.
CLORAT	care conține clor.
CLOREMIE	conținutul de clor în sânge, concentrația normală în serul sanguin este de 3,6g la litru.
CLORENCHIM	parenchim asimilator sau țesut clorofilian, care este reprezentat de mezofilul frunzelor și de alte părți verzi ale plantelor, bogate în cloroplaste.
CLORHIDRAT	sare a acidului clorhidric cu o bază azotată.
CLORHIDRIC	v. acid clorhidric.
CLORINARE	procedeu de purificare a apei destinată consumului și care constă în introducerea în apă a unei cantități mici de clor în stare liberă.
CLOROCIT	globula roșie care a pierdut culoarea roșie normală având un aspect verzui.
CLOROFILĂ	pigment verde, fotosintetizat și care se găsește în frunze. în celulă este localizată în cloroplaste.
CLOROFITE	alge verzi; încrengătura <i>Chlorophyta</i> cu câteva clase și multe mii de specii; algele verzi sunt organisme autotrofe, unicelulare și pluricelulare; acestea au în citoplasmă nucleu și cromatofori cu clorofile a și b, asemănătoare celor din plantele superioare.
CLOROFORM	lichid incolor, cu miros caracteristic, este anestezic general și dizolvant.
CLOROFORMAT	care conține cloroform, ex. apă cloroformată
CLOROM	noduli limfatici de culoare verzuie cu aspect de tumori, răspândiți în organism reprezentând o formă de leucemie.
CLOROPENIE	scăderea cantității de cloruri din organism.
CLOROPEXIE	(gr. <i>chloros + plastos - fixare</i>) fixarea de cloruri în lichidele din organism.

CLOROPLASTE	constituenți vii ai celulelor vegetale sub formă de bastonașe de culoare verde datorită clorofilei pe care o elaborează și o conțin.
CLOROS	care se referă la clor.
CLOROZĂ	anemie caracterizată prin diminuarea numărului de eritrocite și a cantității de hemoglobină.
CLORTETRACICLINĂ	antibiotic izolat din culturile de <i>Streptomyces aureofaciens</i> , cu spectru larg de acțiune, cu administrare pe cale orală; poate produce tulburări digestive prin modificarea florei intestinale cu predominența levurilor.
CLORURĂ	nume generic dat combinațiilor clorului cu elemente simple, sărurile acidului clorhidric și derivații clorurați ai unor acizi organici.
CLORURARE	administrarea pe cale orală a unei cantități determinate de clorură de sodiu, pentru a combate hipocloruremia sau pentru a efectua proba de clorurie alimentară.
CLORURAT	care conține clor sau o clorură.
CLORUREMIE	prezența clorurilor în sânge.
CLORURIE	prezența clorurilor în urină.
CLOSTRIDIUM	gen de bacterii din familia <i>Bacillaceae</i> , cuprinzând bacili gram pozitivi, mobili, anaerobi, care produc spori cu diametrul mai mare decât al formelor vegetative.
CNEMIDOCOPTES	(gr. <i>knemis.idos – jambiere, kopto – a lovi</i>) parazit extern cu localizare mai ales pe cap și picioare din familia <i>Sacroptidae</i> , clasa <i>Arachnida</i> care parazitează la păsări.
cm.	abr. centimetru.
C.M.V.	abr. citomegalovirus.
Co.	simbol chimic al cobaltului
C.O.	abr. pentru conducere osoasă; formula chimică a oxidului de carbon
COAFAT	(lat. <i>coffia - cască</i>) termen utilizat pentru a desemna – mai ales crotine acoperite cu false membrane.
COAGULABIL	(lat. <i>coagulum - coagula</i>) care poate coagula.
COAGULABILITATE	proprietatea unor substanțe de a coagula.
COAGULANT	care favorizează coagularea.
COAGULARE	proces complex de transformare a unui produs din stare lichidă în stare de cheag.
COAGULAZO-NEGATIVI	germeni ale căror enzime nu determină coagulare.
COAGULAZO-POZITIVI	germeni ale căror enzime determină coagulare.
COAGULOPATIE	grup de sindroame hemoragice datorate tulburării coagulării sângelui prin deficit de factori activatori.
COAGULOPATIE DE CONSUM	sin. Coagulare Intravasculară Diseminată, abr. C.I.D., coagulare care produce scăderea fibrinogenului și unor factori de coagulare (V, VIII).
COALESCENȚĂ	(lat. <i>coalesco-es-cere – a se uni, a se lega</i>) 1. fenomen coloidal care constă într-o emulsie din unirea unor picături mai mici într-o picătură mare. 2. aderențe care se formează între suprafețe tisulare în contact prelungit.
COALTAR	gudron de ulei.
COAMA ROTATORILOR	consolidare în formă de coamă tendinoasă a capsulei articulare a umărului, compusă cu participarea celor patru mușchi rotatori ai săi, care aderă intim la capsulă.

COAPȘĂ	segment al membrului inferior cuprins între șold și genunchi.
COAPTARE	reducerea unei fracturi sau a unei luxații prin îndreptarea deformării regiunii respective.
COAPTOR	atelă metalică folosită în osteosinteză pentru menținerea într-o poziție bună, după reducerea, a două segmente ale unui os lung fracturat.
COARCTARE	îngustarea unui conduct natural.
COARCTAȚIE AORTICĂ	malformație congenitală a aortei, care duce la îngustări sau întreruperi ale vasului.
COARDE VOCALE	pliuri musculoase, simetrice și extensibile, transversale, ale membranei mucoase laringiene, care la expirarea aerului vibrează și emit sunete, la majoritatea mamiferelor, în laringe, se găsesc două perechi de coarde vocale superioare, care nu au rol în fonație, și inferioare sau adevărate, care produc sunete.
COASTĂ	os alungit, arcuit care intră în constituirea cutiei toracice.
COASTĂ CERVICALĂ	malformație frecventă a coloanei vertebrale, constând în prezența unei coaste suplimentare, articulată pe apofiza transversă a celei de a vertebrei VII cervicale.
COBALT	corp simplu metalic, de consistență dură, de culoare alb-roză, care, prin proprietățile sale, este apropiat de fier și nichel.
COBALT 60	radioizotop al cobaltului, care emite raze beta și gamma.
COBALTOTERAPIE	utilizarea terapeutică a emanațiilor radioactive ale cobaltului 60 în tratamentul tumorilor maligne, folosind bomba de cobalt.
COC	(gr. <i>kokkos</i> – grăunte, <i>sâmbure rotund</i>) nume dat bacteriilor cu formă rotundă.
COCAINĂ	alcaloid extras din foile de Coca sau obținut prin sinteză, anestezic local de suprafață, folosit în soluții pentru instilații nazale sau oculare.
COCAINOMAN	individ dependent de cocaină.
COCAINOMANIE	toxicomania la cocaină.
COCCIDINIE	durere foarte vie în regiunea coccigiană, exacerbată în poziție șezândă și la defecare, aproape totdeauna de origine traumatică, uneori consecutivă travaliului nașterii.
COCCIDI	clasă (<i>Coccidia</i>) de sporozoaare unicelulare, imobile, parazite la artropode, anelide și tunicieri; la vertebrate, inclusiv la om, sunt paraziți intracelulari ai epitelului intestinului, producând coccidioze, boli determinate mai ales de specii de <i>Eimeria</i> .
COCCIDIOIDES	gen de ciuperci din clasa <i>Archimicetes</i> .
COCCIS	osul cozii.
COCHLEAR	care aparține de labirintul auricular.
COCI	pluralul de la coc.
COCOBACIL	bacterie în formă de bastonaș scurt, aproape de dimensiunile unui coc.
COCOBACTERIE	bacterie de formă intermediară între coc și bacil.
COCOID	de formă rotunjită, asemănătoare cu a unui coc.
COCON	stratul extern de protecție al oului la viermii de mătase.
COCUS	bacterie de formă rotunjită (stafilococ, streptococ).
CODEINĂ	alcaloid extras din opiu, folosit sub formă de sare, ca sedativ contra tusei administrat oral.
CODEX MEDICINALIS	registru oficial al medicamentelor autorizate.

CODON	termen utilizat pentru a desemna o grupă de baze azotate care codifică un anumit aminoacid într-o secvență proteică în mesajul genetic.
COD GENETIC	sistem în care informația genetică este conținută într-o secvență de baze în A.D.N. (sau A.R.N. viral); corespondența care există între grupele de nucleotizi din molecula de A.D.N. (sau A.R.N.) și aminoacizii incluși în lanțul polipeptidic sintetizat; un sistem care presupune transcripția informației codului genetic din A.D.N. în secvența ribonucleotizilor din <i>mA.R.N.</i> (A.R.N. mesager) și translația acestei informații în secvența aminoacizilor particulari în lanțul polipeptidic al diverselor proteine sintetizate.
CODOMINANTE	alele diferite care, în stare heterozigotă, asigură expresia simultană, independentă, a ambelor caracteristici controlate de acestea.
COEFICIENT DE ELASTICITATE	sin. elastanță.
COEFICIENT	factor numeric care multiplică o funcție sau o expresie algebrică; cifră exprimând o proprietate fizică particulară.
COENZIMĂ	partea catalitic activă dintr-o enzimă.
COFACTOR	sin. coenzimă.
COFERMENT	sin. coenzimă.
COFOCHIRURGIE	sin. chirurgia surdității, toate intervențiile care urmăresc să amelioreze funcția acustică perturbată.
COFOZĂ	(gr. <i>kophos</i> + <i>osis</i> - <i>surd</i>) surzenie.
COGNITIV	relativ la cunoaștere.
COHLEAR	situat în cohlee.
COHLEE	parte a urechii interne, formată dintr-un canal osos răsucit în spirală.
COHLEO-VESTIBULAR	care se referă la melc și vestibulul urechii interne și prin extensie la audição și echilibru.
COIT	copulare între un bărbat și o femeie.
COIT ANAL	introducerea penisului în anusul partenerului.
COL	(lat. <i>collum</i> - <i>gât</i>) denumirea anatomică atribuită gâtului uterin.
COLABARE	închiderea unei cavități prin turtire.
COLABAT	se spune despre o cavitate sau un conduct ai căror pereți își pierd lumenul printr-un proces patologic sau în urma unei intervenții.
COLAGEN	substanță albuminoidă a fibrelor albe din țesutul conjunctiv, cartilagin și osos.
COLAGENAZĂ	enzima care lizează colagenul.
COLAGOG	aliment sau medicament care provoacă evacuarea bilei în intestin.
COLALEMIE	prezența sărurilor biliare în sânge, la un nivel care nu depășește în mod normal 4 mg/l.
COLALURIE	prezența sărurilor biliare în urină.
COLANGIECTAZIE	dilatația canalelor biliare.
COLANGIOGRAFIE	metodă radiologică pentru punerea în evidență a canalelor biliare intra- și extrahepatice.
COLANGIOM	cancer primitiv al ficatului.
COLANGIOPATIE	orice afecțiune a căilor biliare.

COLANGIOTOMIE	incizia unui canal biliar.
COLANGITĂ	inflamația căilor biliare.
COLAPS(US)	1. prăbușirea forțelor organismului datorită unei insuficiențe circulatorii. 2. alipirea pereților unei formațiuni cavitare.
COLATERAL	1. accesoriu, secundar, când se vorbește despre un vas sau un nerv secundar, 2. care se detașează dintr-un trunchi principal; 3. care se găsește așezat paralel, de fiecare parte a unei structuri anatomice.
COLCHICINĂ	alcaloid extras din planta brândușa de toamnă (<i>Colchicum autumnale</i>) utilizat în inducerea poliploidiei la plante; acționează prin blocarea cromozomilor în metafază, prin inhibarea formării fusului central, astfel că ei nu pot migra la poli și după clivare rămân cuprinși în aceeași membrană nucleară, fapt care face ca, după replicare, numărul de cromozomi din același nucleu să se dubleze.
COLECALCIFEROL	sin. vitamina D.
COLECIST	sin. vesica fellea; vezică biliară.
COLECISTECTAZIE	distensia veziculei biliare.
COLECISTECTOMIE	operație prin care se realizează îndepărtarea vezicii biliare din organism.
COLECISTIC	care se referă la vezicula biliară.
COLECISTITĂ	proces inflamator acut, subacut sau cronic al veziculei biliare, determinat mai ales de modificări în compoziția chimică a bilei, urmat de producerea unei infecții.
COLECISTOGRAFIE	metodă radiologică pentru punerea în evidență a vezicii biliare cu ajutorul unei substanțe de contrast.
COLECISTOKINETIC	sin. colagog; care provoacă evacuarea bilei în intestin.
COLECISTOLITIAZĂ	calculi în vezica biliară.
COLECISTOPATIE	termen generic pentru afecțiunile vezicii biliare.
COLECISTOTOMIE	secționarea peretelui vezicii biliare pentru a se face evacuarea conținutului ei.
COLECTAZIE	(gr. <i>kolon – intestin gros</i>) dilatarea colonului.
COLEDOC	(gr. <i>chole + dochos – conduct</i>) canal biliar principal care ține de la vărsarea canalului cistic până la deschiderea lui în duoden, canal care conduce bila care rezultă din unirea canalelor hepatice și a celor biliare.
COLEDOCTOMIE	deschiderea chirurgicală a canalului coledoc.
COLELITIAZĂ	litiază biliară.
COLEMBOLE	ordin de insecte mici apterigote (fără aripi), care se deplasează cu ajutorul unor apendici abdominali prin salturi; se hrănesc cu detritusuri vegetale, contribuind la degradarea resturilor vegetale și producerea humusului sau sunt paraziți pe plante și ciuperci; pot fi și vectori ai unor boli.
COLEMIE	trecerea bilei în sânge.
COLEMIMETRIE	dozarea pigmentilor biliari din sânge.
COLENCHEM	țesut mecanic de susținere, format din celule vii ai căror pereți celulozici sunt îngroșați.
COLEOPTERE	ordin (<i>Coleoptera</i>) de insecte din care fac parte peste 300.000 de specii, cunoscute popular sub denumirea de gândaci, la acestea aripile anterioare sunt transformate în elitre, iar cele posterioare sunt membranoase, servind la zbor; au un aparat bucal pentru apucat, rupt și sfărâmat, putând fi vegetarieni și carnivori.
COLEOPTIL	frunzuliță sub formă de teacă, caracteristică embrionului gramineelor, cu rolul de a proteja mugurașul în timpul germinării.
COLEORIZĂ	teacă care protejează rădăcina embrionară la graminee.

COLERETIC	factor care stimulează secreția hepatică de bilă.
COLEREZA	secreția și excreția de bila.
COLESTAZĂ	stare provocată de întreruperea scurgerii bilei din căile biliare în intestin.
COLESTEROL	derivat sterolic monoalcoolic prezent într-o serie de grăsimi tisulare, în mușchi, în țesutul nervos.
COLESTEROLEMIE	prezența colesterolului în sânge.
COLET	zonă la nivelul trecerii de la rădăcină la tulpină; porțiune în formă de șanțuleț la limita dintre rădăcină și coroana dintelui.
COLIBACIL	bacil mobil, gram negativ, care se dezvoltă pe mediile obișnuite de cultură.
COLIBACILOZĂ	infecție generalizată sau localizată, cel mai adesea de origine intestinală, provocată de colibacil.
COLICĂ	(gr. <i>kolon</i> – <i>intestinul gros</i> , fr. <i>colique</i> – <i>dureri abdominale</i>) durere abdominală violentă, cu caracter spasmodic.
COLICI	dureri abdominale.
COLIFORMĂ	floră formată predominant din <i>Escherichia coli</i> .
COLINERGIC	care este stimulat sau transmis prin intermediul acetilcolinei.
COLINESTERAZĂ	enzimă hidrolitică a acetilcolinei eliberând acid acetic și colină și având largă distribuție în regnul animal.
COLICVAȚIE	(lat. <i>colliquo-ere</i> – <i>a se topi</i> , <i>lichefia</i>) lichefierea unor țesuturi necrozate; termen utilizat mai ales pentru necroza și lichefierea țesutului nervos.
COLIR	preparat lichid folosit în tratamentul anumitor afecțiuni ale ochilor.
COLITĂ	(gr. <i>kolon</i> + <i>itis</i>) inflamația colonului.
COLMATARE	proces de astupare a porilor unui filtru.
COLODIU	soluție de nitroceluloză în alcool și eter, care aplicată pe tegument, prin evaporare, lasă o pelicula aderentă la locul de aplicare.
COLOIDAL	cu aspect și proprietăți de coloid.
COLOIDOCLAZIE	tulburări în starea coloidală a sângelui evidențiate prin modificări ale vitezei de sedimentare, ale indexului refractometric și modificări de coagulabilitate; apare mai ales când în circuitul sanguin se introduce o substanță coloidală urmând fenomene care preced o stare anafilactică; urticarie, frison, febră.
COLOIDOTERAPIE	tratament facut cu substante coloidale pentru a produce un șoc.
COLOLIZĂ	desfacerea unor aderențe ale colonului.
COLON	(gr. <i>kolon</i> – <i>intestin gros</i>) parte a intestinului care începe la cecum și se termină la joncțiunea rectosigmoidiană.
COLONIE	grup de indivizi animali dintr-o anumită specie organizat într-o asociație temporară sau permanentă; coloniile sunt monomorfe, în cazul în care indivizii sunt analogi, și polimorfe, când indivizii sunt diferențiați, îndeplinind funcții diferite.
COLOPATIE	termen folosit pentru procesele patologice de la nivelul colonului.
COLOPEXIE	fixarea la peretele abdominal a unor anse ale colonului.
COLORANT BAZIC	substanțe care posedă grupări bazice care colorează cromatina: fucsina bazică, hematoxilina, carminul etc.
COLORIMETRIE	metodă chimică de analiză cantitativă bazată pe principiul absorbției diferite a soluțiilor de concentrație diferită ale aceleiași substanțe când sunt străbătute de un fascicul luminos.

COLOSTAZĂ	oprirea tranzitului prin colon ducând la staza conținutului intestinal sau chiar la ocluzie intestinală.
COLOSTOMIE	deschiderea și fixarea operatorie la piele a unui segment a colonului.
COLOSTRU	lapte secretat de glanda mamară imediat după parturiție.
COLOTOMIE	deschiderea chirurgicală a colonului.
COLOTIFLITĂ	inflamația concomitentă a colonului și a cecului.
COLPECTOMIE	ablația parțială a vaginului.
COLPITĂ	sin. vaginită, inflamația mucoasei vaginale.
COLPOHISTEROSTOMIE	operație în care se face secționarea pereților vaginali și uterini când fătul este angajat parțial în bazin.
COLPORAFIE	suturarea pereților vaginali în caz de plăgi vaginale.
COLPOPTOZĂ	prolaps vaginal.
COLUMELA	structură columnară la animale și plante; ax în jurul căruia este răsucită cochilia la gasteropode; axul osos și cartilagos care leagă timpanul de urechea internă la amfibieni, reptile și păsări; axa osoasă a cochleei din urechea mamiferelor.
COLURIE	prezența de bilă în urină.
COMĂ	(gr. <i>koma – somn adânc</i>) stare patologică de inhibiție profundă a activității nervoase superioare, caracterizată prin pierderea completă sau parțială a cunoștinței, cu păstrarea funcțiilor vegetative fundamentale.
COMBINAREA INDEPENDENTĂ A GENELOR	sin. <i>legea a treia mendeliană</i> ; potrivit acestui principiu genele sunt independente unele față de altele; Mendel a observat acest fenomen la dihibridări, trihibridări etc., astfel din încrucișarea a doi indivizi homozigoți, deosebiți prin două perechi de alele, și anume AABB X aabb, a obținut un heterozigot în F ₁ cu structură alelică AaBb; din combinarea acestor heterozigoți F ₁ , datorită combinării libere a alelelor în timpul formării gameților, în descendență, a avut loc o segregare independentă, care a determinat, pe lângă apariția combinațiilor parentale de gene, AABB și aabb, și apariția unor combinații noi ale alelelor și respectiv ale caracteristicilor parentale: Aabb și aaBB.
COMEDON	dop cornos care obturează orificiul unei glande sebacee, constituind așa-numitul punct negru (pe față) sau punct seboreic.
COMENSALISM	consumarea în comun a hranei de către două specii diferite de animale fără a-și produce daune și fără a se ajunge la parazitism.
COMINUTIV	spart în numeroase fragmente mici.
COMISURĂ	loc de unire, de îmbinare.
COMIȚIAL	(lat. <i>comitia – adunarea poporului la romani</i>) care este legat de epilepsie.
COMOȚIE	(lat. <i>commotio - zguduire</i>) zguduire puternică a unui organ urmată de întreruperea temporară a funcției sale, însoțită de stare de șoc.
COMPENSARE	menținerea (readucerea) funcțiilor unui organ oarecare în limite normale, prin mecanismul contracarării deficitului sau excesului creat cu ajutorul fenomenelor de hipertrofie și hiperfuncție ale altor organe.
COMPLEMENTARITATEA BAZELOR	împerechere complementară specifică a bazelor azotate în macromolecula bicatenară de ADN; fenomenul este condiționat de faptul că între cele două catene există legături de hidrogen, care se pot realiza numai între poziția amino a adeninei–A și poziția keto a tiaminei–T sau între poziția keto a guaninei–G și poziția amino a citozinei–C.
COMPLIANȚĂ	variație de volum toraco-pulmonară necesară pentru a produce o variație de presiune transpulmonară de o unitate.
COMPLICAȚIE	denumire utilizată pentru a desemna înrăutățirea evoluției unei maladii prin apariția de noi procese patologice, exacerbarea unor tulburări deja instalate.

COMPRESIUNE	metodă utilizată pentru reducerea cantității de radiații secundare care iau naștere într-un volum străbătut de radiații penetrante.
COMPRESĂ	bucăți de tifon sterilizate utilizate în chirurgie; bucată de pânză sau vată umezită și aplicată pe o porțiune a corpului.
COMPRIMATE	preparate farmaceutice solide obținute prin comprimarea substanțelor.
CONCAV	organ sau lentile care au suprafața scobită față de margini.
CONCEPTACLU	structuri cavitare la algele brune, grupate la vârful ramificațiilor talului, în care se formează organele sexuale.
CONCHIE	conchia auriculară sau pavilionul urechii.
CONCREMENT	(lat. <i>concreasco-ere – a se condensa, a se întări</i>) corp tare care ia naștere din modificarea solubilității apoi prin precipitarea sau impregnarea cu săruri a unor celule descumate.
CONCRETIO CORDIS	(lat. <i>concretio – alcătuire din părți, cor, cordis - cord</i>) modificare anatomopatologică constând din unirea celor două foițe ale pericardului în caz de pericardită.
CONDIL	sin. cap articular.
CONDILOID	asemănător unui condil, unei sfere.
CONDILOM	formațiune tumorală, de obicei de origine inflamatorie sau virotică, situată la nivelul tegumentelor și mucoaselor.
CONDRALE	cu referire la țesutul cartilajinos.
CONDRIECTOMIE	îndepartarea chirurgicală a unui cartilaj din organism.
CONDRIOZOM	formațiuni intracelulare cu aspect de granulații sau bastonașe; sinonim cu mitocondrii.
CONDRIȚĂ	inflamația unui cartilaj.
CONDROBLAST	celula primară formatoare de țesut cartilajinos.
CONDROBLASTOM	tumoră a țesutului cartilajinos formată din celule tinere.
CONDROCIT	celula cartilajinoasă.
CONDROCLAZIE	resorbția țesutului cartilajinos de către celulele condrioclaste.
CONDRODISPLAZIE	tulburări în osificările encondrale având ca rezultat oprirea creșterii oaselor lungi.
CONDRODISTROFIE	tulburări de nutriție ale cartilajelor caracterizate prin modificarea osteogenezei normale.
CONDROGENEZĂ	formarea de țesut cartilajinos.
CONDROID	care este asemănător cu cartilajul.
CONDROLIZĂ	fenomen patologic având ca rezultat distrugerea țesutului cartilajinos.
CONDROM	tumoră formată din țesut cartilajinos.
CONDROMALACIE	o condrodistrofie caracterizată prin diminuarea consistenței cartilajelor.
CONDROZĂ	denumire pentru afecțiunile degenerative ale țesutului cartilajinos.
CONDUCT	termen folosit uneori pentru formațiuni anatomice canaliculare, de obicei denumite canale sau ducte.
CONDUCTIBILITATE	proprietatea de transmitere a diferitelor forme de energie de la un punct la altul, fără degradarea sau deplasarea părților componente ale corpului conductor respectiv.
CONFORMAȚIE	reprezintă gradul de dezvoltare și aspectul exterior al corpului animalului ca rezultat al dezvoltării oaselor, a maselor musculare, a raporturilor diferitelor regiuni și îmbinării lor.

CONFUZIE MINTALĂ	termen generic utilizat pentru desemnarea tulburărilor de conștiență de diferite etiologii, neconstituind o entitate nosologică.
CONGENITAL	termen care se referă la o tulburare, aparentă sau latentă, a nou-născutului, ca urmare a unui proces patologic petrecut în timpul vieții intrauterine.
CONGESTIE	prezența unei cantități mai mari de sânge într-o anumită regiune datorată fie aflului crescut fie obturării căilor de întoarcere venoasă.
CONGLUTINARE	formarea de grămezi din eritrocite datorită sensibilizării acestora față de unele substanțe existente în anumite seruri.
CONIDIE	(gr. <i>konis</i> - <i>praf</i>) spor asexuat uni sau multicelular, produs de către unele ciuperci.
CONIMETRIE	procedeu de a pune în evidență și de a determina cantitatea de praf din atmosfera unei încăperi prin examen microscopic sau cu un aparat special (conimetru).
CONIOZĂ	afecțiune respiratorie sau cutanată cauzată de praf.
CONJUCTIVĂ	membrană subțire care câtușește pleoapele și acoperă globul ocular până la corne.
CONJUCTIVITĂ	inflamație acută sau cronică a conjunctivei.
CONJUGARE	proces care determină sinapsa sau împerecherea cromozomilor omologi în meioză, unirea nucleilor, fuziunea gameților în procesul fecundării, unirea unor tipuri de împerechere la alge, ciliate, bacterii.
CONSANGVINITATE	raportul dintre indivizii născuți din aceeași părinți, indivizi cu sânge comun care poate fi de mai multe grade.
CONSTRICȚIV	factor care provoacă îngustarea/restrângerea unei formațiuni anatomice.
CONSUMPTIV	proces de slăbire exagerată în unele afecțiuni.
CONSUMPTIE	slăbirea și pierderea în greutate a organismului datorită unor afecțiuni grave.
CONSTIPAȚIE	acumularea exagerată de fecale în partea terminală a tubului digestiv datorită unei evacuări dificile.
CONSTITUȚIE	1. ansamblu de însușiri morfofuncționale care decid reacția organismului față de modificările din ambianță. 2. reacția organismului față de variațiile mediului ambiant condiționată de însușirile morfofuncționale ale organismului; ea se referă mai mult la regularitatea cu care se desfășoară funcțiile organice precum și la sensibilitatea organismului față de agenții nocivi.
CONTAGIOS	transmisibil prin contact; răspândirea unei boli produsă prin agenți animați de la un individ bolnav la alți sănătoși prin contact direct sau indirect.
CONTAMINARE	existența unor germeni patogeni pe pielea animalelor sau pe unele obiecte, alimente, sol etc., care se pot transmite mai departe și să provoace infecția animalului purtător sau a altor indivizi.
CONTENȚIE	termen utilizat în medicina veterinară având înțelesul de imobilizare a unui animal în vederea executării examinării sau de operații astfel încât să nu poată accidenta, în opunerea sa, persoanele din jur.
CONTIGUITATE	1. propagarea unei boli contagioase de la un animal la altul care se găsesc în contact direct de vecinătate; 2. transmiterea influxului nervos prin sinapse.
CONTONDENT	nume dat unui obiect solid care aplicat cu putere pe suprafața corpului produce contuzii, fracturi sau ruperi de țesut.
CONTORSIUNE	încovoierea sau răsucirea exagerată a unui segment corporal produsă prin contracții musculare puternice.

CONTORT	răsucit, întortocheat.
CONTRACȚIE	însușirea unor țesuturi sau organe de a-și schimba forma realizându-se o tensionare și o micșorare a organului respectiv.
CONTRACTURĂ	contracție involuntară, de durată mai lungă a unui mușchi sau a unui grup muscular; poate fi ischemică, miogenă, neurogenă, antalgică.
CONTRACȚIE	fenomen de îngustare a unei formațiuni anatomice canaliculare, provocat de factori nervoși vegetativi sau umorali.
CONTUZIE	modificări produse într-un țesut sau organ în urma aplicării cu forța pe suprafața corpului a unui corp dur bont fără ruperea tegumentului.
CONSULT	examinarea unui bolnav de către o comisie medicală, pentru stabilirea diagnosticului și indicarea tratamentului.
CONSULTAȚIE	în practica medicală, discuție între un bolnav și un medic, în cadrul căreia bolnavul dorește să afle afecțiunea de care suferă și tratamentul pe care trebuie să-l urmeze.
CONSUMȚIERE	slăbire accentuată, cu pierderea forței musculare și topirea țesuturilor.
CONTRACEPTIV	medicament; efectul lui principal este de prevenire a sarcinii; se folosește numai după sfatul medicului.
CONTRACTILITATE	însușirea unor țesuturi, în special cel muscular, de a răspunde la stimulări, prin schimbare de formă, de obicei scurtare.
CONVALESCENȚĂ	perioada care urmează dispariției semnelor de boală și vindecării clinice, în care timp organismul trece în mod treptat la o nouă stare de sănătate.
CONVERGENȚĂ	evoluția unor specii inițial diferite, sub acțiunea aceluiași factori ai selecției naturale, spre unele trăsături comune.
CONVERSIE	achiziționarea prin lizogenizare a unor noi proprietăți fenotipice, stabile din punct de vedere genetic.
CONVEX	termen utilizat în optică precum și pentru a descrie unele organe sau regiuni corporale care au suprafață bombată și rotunjită în afară față de margini.
CONVULSIE	sin. spasm; contracție involuntară violentă, prelungită a musculaturii unui segment corporal sau a întregului corp care survine în epilepsie, în stări febrile la copii; zvârcolire, frământare.
CONVULSII	sucesiune de contracții involuntare, puternice, a unor grupe musculare sau ale întregii musculaturi.
CONVULSIOTERAPIE	terapia indicată pentru prevenirea/combateră convulsiilor.
COOMBS	testul Coombs; testul antiglobulinic.
COOPERIA	parazit din familia <i>Trichostongilide</i> clasa <i>Nematoda</i> denumit după medicul Cooper A.P. (1768-1841); parazitează la ovine și caprine în mucoasa duodenală.
COPEPODE	subclasă de crustacee, de apă dulce și marine, fără carapace; participă la alcătuirea planctonului, servind la hrana peștilor.
COPITĂ	unghia formată dintr-o cutie cornoasă care acoperă extremitatea membrelor la unele vertebrate putând fi despicată sau nedespicată.
COPOLIMERIZARE	procesul de formare a unor macromolecule prin unirea unor monomeri de tipuri diferite, (ex. ADN-ul este o macromoleculă rezultată din copolimerizarea a patru feluri de monomeri).
COPREMEZĂ	vomă cu fecale.
COPREMIE	absorbția în sânge a unor substanțe din fecale care produc accidente toxice.
COPROFAGIE	sin. consumul de fecale.

COPROLITE	concreții intestinale formate din materii fecale având consistența dură.
COPROLOGIE	studiul și examenul fecalelor.
COPROSTAZĂ	acumularea exagerată de fecale în partea terminală a tubului digestiv caracterizată fie prin oprirea defecației, fie printr-o defecație rară eliminându-se numai câteva crotine.
COPULAȚIE	unirea sexuală între mascul și femelă.
COPY-CHOICE	ipoteză care sugerează că fenomenul de crossing-over apare în timpul proceselor de duplicare cromozomală.
COPY-ERROR	termen care indică atât erorile în includerea unor nucleotizi în macromolecula de A.D.N. (sau A.R.N., cu rol în ereditate), cât și erorile în replicarea A.D.N. (sau A.R.N.); reprezintă una din cauzele alterării informației genetice.
COR	(lat. <i>cornus – corn</i>) îngroșarea delimitată a stratului cornos epidermic interesând și o anumită adâncime a pielii.
CORACOID	(gr. <i>korax-akos – corb, oides - asemănător</i>) denumire anatomică atribuită unei formații care este asemănător cu ciocul corbului.
CORAL	scheletul calcaros al unor animale marine celenterate și briozoare care formează polipi coloniali.
CORD	sin. inimă; organul principal al sistemului circulator, de la care începe sistemul arterial al mării circulații și al circulației pulmonare și la care se termină sistemul venelor cave și cel al venelor pulmonare.
CORDAITALES	ordin de gimnosperme reprezentat în prezent doar de specii fosile, care a avut perioada maximă de dezvoltare în carbonifer.
CORDAT	cu aspect de inimă.
CORDATE	grup mare de animale care cuprinde încrengăturile: <i>Urocordata, Cephalocordata</i> și <i>Vertebrata</i> ; sunt animalele cele mai evoluate, foarte deosebite între ele, având însă și unele trăsături comune.
CORECTOPIE	anomalie congenitală caracterizată prin deschiderea laterală a pupilei și nu în centrul irisului.
COREE	denumire generică dată unor boli sau sindroame ale sistemului nervos central.
COREIFORM	manifestări asemănătoare cu coreea.
COREOATETOZĂ	sindrom caracterizat printr-o asociere de mișcări coreice și atetozice.
COREPRESOR	produsul final al unei căi metabolice care deterimnă descreșterea cantității unei proteine specifice.
CORIMB	inflorescență racemoasă simplă la care pedicelii floriali sunt inegali, mai lungi la bază și, treptat mai scurți spre vârf, aducând florile la același nivel; când se formează flori pe ramificații secundare, iar acestea sunt dispuse în corimb simplu, inflorescența se numește corimb compus.
CORINEBACTERIE	bacterie în formă de măciucă.
CORINOSOMA	parazit din clasa <i>Acanthocephala</i> ; se găsește în tubul digestiv la nurci, păsări acvatice.
CORIOCARCINOM	corioepiteliom - tumoare malignă care se dezvoltă în uter din resturile placentare rămase după o naștere sau un avort.
CORION	porțiunea profundă a dermului, caracterizată prin prezența în număr mare a fibrelor colagene organizate în fascicule, o rețea de fibre elastice și o rețea de reticulină.
CORIO-RETINITĂ	inflamația corioidei și retinei.
CHORIOPTES	parazit extern din familia <i>Sarcoptidae</i> , clasa <i>Arachnida</i> ; se găsește la cal, bou,

	oaie, capră, iepure producând râia extremităților.
CORIZĂ	inflamație acută catarală a mucoasei nazale, favorizată de frig și de umezeală.
CORM	corpul plantelor superioare; tip de tulpină subterană, cu o axă verticală cărnosă, care cuprinde câteva internoduri scurte, prevăzute cu muguri, înconjurată de o regiune corticală, protejată de frunzulițe subțiri.
CORMOFITE	una din cele două grupe mari (<i>Cormophyta</i>), în care este împărțit regnul vegetal; cuprinde briofitele și plantele vasculare al căror corp este alcătuit din țesuturi specializate, diferențiate în tulpină, rădăcină și frunze.
CORNAJ	zgomot de stenoză care se aude de la distanță când respirația este dificilă luând naștere în diferite părți ale aparatului respirator.
CORNEE	porțiune anterioară transparentă a globului ocular.
CORNIFICARE	încărcare cu parachidină a celulelor stratului superficial al epidermului, urmată de pierderea nucleului, păstrându-se în unele celule resturi de nucleu picnotici.
CORNOS	strat la epidermei, format din celule cornoase; cu structura cornului.
COROIDAL	țesut care alcătuiește coroida; membrană vasculară și pigmentară a ochiului; situată între sclerotică și retină.
COROIDĂ	membrană vasculară și pigmentară a ochiului situată între sclerotică și retină.
COROLĂ	totalitatea petalelor dintr-o floare, obișnuit colorate; poate fi dialipetală (cu petale libere) și gamopetală (cu petale unite).
CORONA	formațiune cu aspect de coroană sau ale cărei elemente diverg ca un fascicul de raze.
CORONAR	referitor la vasele sanguine; „în formă de coroană“ în jurul unui organ.
CORONARITĂ	inflamația lueică, reumatică a arterelor coronare, producând stenoza acestor vase.
CORONARODILATATOR	substanțe care determină dilatația arterelor coronare ale inimii.
CORONAROPATIE	boală care afectează coronarele.
CORP	termen anatomic folosit pentru desemnarea fie a organismului în totalitate, fie a părții principale a unui organ.
CORP ADIPOS	țesut structurat, vascularizat, umplut cu globule de grăsime; la amfibieni este asociat cu gonadele; la insecte acest țesut este răspândit în tot corpul și funcționează ca substanță de rezervă.
CORP CALOS	fascicul de fibre nervoase care leagă cele două emisfere cerebrale.
CORP LUTEU	formațiune temporară, la mamifere, formată în ovar, în cavitatea foliculului de Graaf, după ovulație; substanța constitutivă are culoare galbenă fiind produsă sub influența hormonului luteinizant, secretat de hipofiză.
CORP VITROS	parte a sistemului dioptric al ochiului, reprezentând unul dintre mediile refringente ale acestuia; acesta este situat în spațiul intern al globului ocular, între cristalin și retină, format din membrana hialoidă și umoarea sticloasă.
CORPORA ALLATA	organ glandular mic, situat în capul unor insecte, care produce hormoni.
CORPUSCUL	corp mic; oricare organit al celulei, inclusiv nucleul; elementele sanguine.
CORPUSCUL BARR	(cromatina sexuală), cromocentru prezent în interfază în nucleul celulelor somatice ale femelelor de mamifere, identificat ca fiind unul din cei doi cromozomi X; apare numai în celulele care au mai mult decât un cromozom X; corpusculul Barr lipsește la masculii normali.
CORPUSUL MALPIGHI	1. nodul de țesut limfoid care participă la formarea așa-numitei pulpe albe din parenchimul splenic; 2. unitate filtrantă a sângelui în rinichiul vertebratelor.

CORTEX	1. scoarța cerebrală. 2. porțiunea periferică a unui organ situată imediat dedesubtul capsulei.
CORTICALĂ	1. care aparține învelișului exterior al unui organ 2. care aparține scoarței cerebrele.
CORTICOID	hormon steroid secretat de corticosuprarenală.
CORTICOSTEROID	sin. corticoid.
CORTICOSUPRARENALĂ	partea periferică a celor două glande suprarenale, reprezentând practic glandele deosebite de medulosuprarenală; corticosuprarenalele sunt alcătuite din trei zone concentrice: glomerulară, fasciculată și reticulată.
CORTICOTERAPIE	terapia cu hormoni corticosuprarenali sau cu derivați ai acestora, respectiv analogi sintetici.
CORYNEBACTERIUM	microorganisme din familia <i>Corynebacteriaceae</i> cuprinzând bacili grampozitivi, adesea umflați la capete, uneori cu granulații.
COTILEDON	formațiune care se găsește în placenta unor mamifere.
COTUGNIA	parazit din ordinul <i>Cestoda</i> care parazitează la găină și rață.
COWPERITA	inflamația glandelor lui Cowper (glandele vestibulare majore sau bulbouretrale).
COW-POX	variola taurinelor.
COXA	segmentul bazal al piciorului, la arahnide și insecte; la om, șoldul sau articulația șoldului.
COXAL	os coxal, os-pereche, din centura pelviană, format din trei piese osoase: ilium, ischium și pubis.
COXALGIE	dureri localizate în articulația coxo-femurală.
COXARTROZĂ	artroză coxof-emurală survenind mai ales la vârste înaintate și caracterizată prin dureri și impotență funcțională.
COXITĂ	artrita acută coxo-femurală.
CRACMENT	(fr. <i>cracquement</i> – <i>zgomot produs de o rupere sau o deșiere</i>) perceperea prin ascultație sau palpație a unei senzații de crepitație.
CRAMPĂ	(ger. <i>krämpfen</i> – <i>a contracta</i>) contracție intermitentă, involuntară, dureroasă a unui mușchi sau a unei grupe de mușchi.
CRANIAN	al craniului, referitor la craniu.
CRANIOMETRIE	studiul capului prin măsuratori executate fie pe schelet, fie pe animal.
CRANIOPAG	(gr. <i>kranion</i> + <i>pageis</i> - <i>unire</i>) monstruoșitate rezultată din unirea a doi feteși la nivelul capului.
CRANIOSCHISIS	lipsa de osificație pe linia mediană a oaselor capului.
CRANIU	1. sin. țeastă (popular), cutia osoasă a capului, la vertebrate adăpostește creierul 2. capul descârnat provenit de la un om mort.
CRAPOD	(fr. <i>crapaud</i> – <i>broască insectivoră cu corpul scurt și pielea verucosă</i>), denumire veche dată unei inflamații hipertrofice cu evoluție cronică a pododermului și a corionului, care apare la ecvide, caracterizată prin proliferații ale papilelor velutoase și oprirea cheratogenezei, papilele care apar în acest stadiu fiind asemănătoare pielii broaștei.
CRAPODINĂ	deformare de corn ca urmare a tulburării cheratogenezei la nivelul bureletului cutidural și perioplic.
CRATAEGUS MONOGYNA	arbust din familia <i>Rosaceae</i> , denumit popular Păducel, folosit în tratamentul afecțiunilor cardiace cu substrat nervos.
CRATERIFORM	în formă de cupă.
CRAZIS	(gr. <i>krasis</i> - <i>amestec</i>) constituția și temperamentul animalului sănătos.

CREATINĂ	substanță proteică care se găsește în mușchi.
CREIER	partea anterioară a SNC adăpostită în compartimentul superior al cutiei craniene; creierul propriu-zis sau creierul mare este alcătuit din emisferele cerebrale.
CREMASTER	(gr. <i>kremaster - atârnare</i>) mușchi susținător al testiculului.
CREMOFOBIE	teama patologică de prăpăstii.
CRENOSOMA	(gr. <i>krenos - margine, mal, soma - corp</i>) vierme din familia <i>Metastrongilidae</i> , clasa <i>Nematoda</i> care parazitează în aparatul respirator la câine, pisică, vulpe și lup.
CRENOTERAPIE	(gr. <i>krene - sursă, izvor, fântână</i>) tratamentul făcut cu ape minerale.
CREPITAȚIE	zgomot care se produce când: 1. cele două capete ale unui os fracturat se freacă între ele; 2. când bule mici de gaz se găsesc în tesutul subcutanat și acestea sunt sparte sau puse în mișcare prin palpație; 3. când aerul pătrunde în inspirație în alveolele pulmonare și se dezlipesc pereții alveolari, uniți printr-o secreție în timpul expirației.
CRETACIC	ultima perioadă geologică din era mezozoică, care începe în urmă cu circa 120.000.000 ani și se caracterizează printr-o extindere a dinozaurilor și coniferelor; se dezvoltă primele mamifere și plante cu flori.
CRETINISM	sin. întârziere mintală; boală provocată de tulburări funcționale ale tiroidei; se manifestă prin oprirea dezvoltării glandelor genitale, imbecilitate sau idioție.
CREZOL	dezinfectant local folosit în soluții saponate.
CRIBRIFORM	formațiuni anatomice perforate ca un ciur.
CRICOID	(gr. <i>krikos - inel</i>) formațiuni anatomice cu aspect de inel.
CRINIS	(gr. <i>krinis - păr lung</i>) păr din coama, coada sau de la fluierul piciorului la cal.
CRIOANESTEZIE	anestezie obținută prin frig.
CRIOFITE	grup de plante alcătuit mai ales din alge, dar și din mușchi, ciuperci, bacterii, adaptate la temperaturi relativ scăzute; acestea trăiesc pe zăpadă, pe gheață în regiuni alpine și în apa din zonele arctice și antartice.
CRIOTERAPIE	tratament efectuat prin aplicarea de frig sub diferite forme.
CRIPȚIC	colorație de protecție a unor animale care asigură ascunderea; formă de polimorfism datorat prezenței alelelor recesive; mutații genice mici, criptice; specii cu extremă similaritate morfologică, dar care, în mod normal, nu se încrucișează.
CRIPTOGENETIC	termen utilizat pentru afecțiuni a căror etiologie nu este clară; etiologie ascunsă.
CRIPTOMER	alélă recesivă ascunsă.
CRIPTORHIDIE	anomalie congenitală rezultată dintr-o tulburare în procesul de coborâre a testiculului, care rămâne într-o poziție intraabdominală, intrainghinală lângă osul pubis.
CRISOPS	(gr. <i>chrysos - aur + ops - ochi</i>) parazit hematofag din familia <i>Tabanidae</i> , clasa <i>Hexapoda</i> ; prin înțepăturile sale poate transmite la animalele mari antraxul, tularemia, tripanosome.
CRISTALIN	organul refracției pentru acomodare; corp elastic biconvex, transparent, situat în capsula sau imediat înapoia pupilei.
CRISTALIZARE	procesul de trecere a unei substanțe din stare lichidă, dizolvată sau gazoasă în stare cristalină.
CRISTALIZAT	transformat în cristale.
CRISTALURIE	cristale în urină.

CRIZĂ	<ol style="list-style-type: none"> 1. momentul culminant al unei boli când simptomele au intensitate maximă; 2. apariția și declanșarea bruscă a unei boli; revenirea sub formă de acces a unei boli cronice; 3. fenomen care se produce în organismul bolnav semnificând un prognostic favorabil și constă în scăderea bruscă a temperaturii, accentuarea diurezei și apariția transpirației.
CRIZOTERAPIE	tratament făcut cu săruri de aur.
CROHN (BOALA)	proces inflamator cronic intestinal delimitat, evoluând în puseuri caracterizate prin dureri abdominale, scaune diareice, febră, accelerarea V.H.S.
CROMAFIN	cu tendința de a se colora cu săruri de crom.
CROMAFINOM	tumora a țesutului cromafin din medulo-suprarenală.
CROMATIDĂ	una din cele două subunități structurale longitudinale ale unui cromozom; cromatida devine vizibilă între începutul profazei și metafază în mitoză și între diplotem și metafaza I în meioză.
CROMATINĂ	substanță principală colorantă a nucleului formând o rețea care conține A.D.N. și A.R.N.; cromatina Barr este un corpuscul mic de culoare închisă existent în celulele femelelor și care lipsește la mascul.
CROMATOBLAST	celulă primară din care se dezvoltă succesiv o celulă care conține pigment.
CROMATOFAG	celula reticulohistiocitară având proprietatea de a îngloba elemente care conțin pigment.
CROMATOFOR	celulă pigmentară situată în tegument și care determină culoarea la animale.
CROMATOGRAFIE	metoda fizico-chimică de separare și analiză a unor compuși chimici constând în separarea componentelor unui amestec de substanțe dizolvate prin trecerea printr-o coloană constituită dintr-o substanță solidă care este absorbantă, schimbătoare de ioni sau suport.
CROMATOLIZĂ	dispariția prin degenerescență a cromatinei nucleare.
CROMATURIE	eliminarea de urină anormal colorată.
CROMIDIE	fibrile cromatinice bazofile din citoplasmă.
CROMOBLASTOMICOZĂ	sin. cromomicoză; dermatomicoză caracterizată prin prezența de noduli verucoși cu tendință de ulcerare.
CROMOFIL	avid de culoare, care se colorează ușor.
CROMOFOB	care nu are tendința de a se colora, care nu fixează coloranți.
CROMOFORI	grup de atomi într-o moleculă care absorb lumina și care sunt responsabili pentru colorația moleculei.
CROMOGEN	termen utilizat pentru anumite substanțe care, deși incolore, pot, din anumite cauze, să dea naștere unor produși colorați.
CROMOHIDROZĂ	colorarea lichidului transpirat.
CROMOMERE	îngroșări care se găsesc pe cromoneme și care se colorează intens.
CROMONEME	filamente care se găsesc în nucleu, așezate paralel sau în spirală având pe traiectul lor îngroșări numite cromomere și sunt înglobate într-o substanță fundamentală numită matrice.
CROMOMETRIE	determinarea cantității de hemoglobină luând în considerare culoarea sa în comparație cu o scară etalon colorată.
CROMOPLASTE	plastide care se găsesc în celulele vegetale și sunt colorate în diferiți pigmenți (carotina - portocaliu, xantofila - galben); se găsesc în celulele petalelor.
CROMOPROTEIDĂ	substanță rezultată din conjugarea unei proteine cu un pigment.
CROMOSCOPIE	examenul unor lichide din organism prin aprecierea culorii lor.
CROMOTIP	totalitatea factorilor ereditari localizați în cromozomi sau reprezentați de genele cromozomale.

CROMOZOM	denumire introdusă de <i>Waldeyer</i> (1888), care definește un corpuscul nucleoproteic, care se colorează intens cu coloranți bazici și care este observabil cu ajutorul microscopului în timpul diviziunii celulare, în mitoză și meioză; numărul, mărimea și forma caracteristică a cromozomilor, așa-numitul cariotip se realizează în metafază și sunt constante pentru o anumită specie și de la o generație la alta; substanța nucleară din care sunt alcătuiți cromozomii și care are proprietatea de a se colora rapid se numește cromatină; aceasta este de două tipuri: eucromatină și heterocromatină.
CROMOZOM PERIE DE LAMPĂ	tip special de cromozom prezent în nucleii ovocitelor primare ale amfibienilor, peștilor, reptilelor și păsărilor, determinat de prelungirea stadiului de diplotem din profaza I a meiozei; are o axă principală, reprezentând cromozomii bivalenți și bucle laterale perechi, sugerând numele de perie de lampă.
CROMOZOM URIAȘ	tip special de cromozom caracteristic nucleilor din glandele salivare ale larvelor de <i>Diptere</i> , celulelor epiteliale ale intestinului etc, mărimea acestor cromozomi este dată de clivarea repetată a celor două cromatide inițiale, fără separarea acestora.
CROMOZOMI OMOLOGI	cromozomi dispuși în pereche la organismele diploide sunt similari în mărime, formă și identici în structura locilor, care controlează aceleași caracteristici; cei doi membri provin de la părinți: unul adus de gametul femel altul de gametul mascul, aceștia se unesc prin singamie în zigot, se conjugă și se separă în meioză.
CROMOZOMI NEOMOLOGI	cromozomi sau segmente de cromozomi care conțin loci deosebiți; nu se conjugă în meioză, manifestând respingere unul față de altul.
CROMOZOMII SEXULUI	cromozomi care sunt implicați, în special, în determinarea sexului la organismele unisexuate, masculine și femele, simbolizați X și Y; formula cromozomală XX determină sexul homogametic, iar XY (sau XO) sexul heterogametic.
CRONAXIE	durata minimă în care un nerv răspunde la o excitație electrică.
CRONIC	care are o evoluție lentă, dureroasă și de lungă durată.
CRONOTROPISM	proprietatea miocardului de a emite automat impulsuri ritmice cu o anumită frecvență.
CROSSING-OVER	formarea de noi cromozomi în urma fragmentării la chiasme a cromatidelor din unii cromozomi omologi între genele înlănțuite și regruparea în ordine schimbată a segmentelor cromatidice rupte; încrucișare reciprocă.
CROȘET	instrument în forma de cârlig.
CROTAFIT	(gr. <i>krotaphos - tâmplă</i>) cu referire la tâmplă.
CRUOR	(lat. <i>cruor - sânge</i>) partea colorată a sângelui (eritrocitele).
CRUORIC	care conține eritrocite.
CRUP	1. (eng. <i>croup - laringită</i>) laringită pseudomembranoasă, 2. proces patologic reprezentat de formarea unor membrane fibrinoase la suprafața mucoaselor fără a se produce pierdere de substanță.
CRUPAL	care se referă la false membrane.
CRURAL	care ține de regiunea superioară a coapsei.
CRUSTĂ	leziune dermatologică elementară, secundară uscării la suprafața pielii a secrețiilor fiziologice sau patologice.
CRUSTACEE	clasă de artropode (<i>Crustacea</i>), majoritatea acvatice, cuprinzând forme inferioare: dafnia, ciclopul și forme superioare: racul, homarul, crabul, langusta; ele au două perechi de antene, branhiile, iar tegumentul alcătuit din chitină este împregnat cu săruri de calciu.
CRYPTOCOCCUS CTENOCEFALUS	denumire veche pentru o serie întreagă de levuri și ciuperci levuriforme. (gr. <i>ktenos - creastă + kephale - cap</i>) parazit extern din familia <i>Pulicidae</i> , ordinul <i>Aphaniptera</i> , parazitează la câine și pisică; poate transmite parazitul <i>Dipylidium</i> .

CUATERNAR	perioadă geologică în era cenozoică (neozoică) formată din două epoci: pleistocen și actuală sau holocen și care a început în urmă cu 1 milion de ani, odată cu glaciațiunea care a acoperit Europa și America de Nord.
CUBITUS CUBITALĂ	(lat. <i>cubitus - cot</i>) os lung al antebrațului; sinonim cu osul ulna. care ține de cubitus, al cubitusului.
CULEX	(lat. <i>culex-licis - țânțar</i>) parazit extern din familia <i>Culicidae</i> , clasa <i>Hexapoda</i> , poate fi purtător de filarii, ricketsii etc.
CUMARINE	grupă de compuși derivați ai cumarinei.
CUMÂS	(tăt. <i>cumy – lapte la iapă fermentat</i>) lactat alimentar din lapte de iapă.
CUNEIFORM	os având forma de ic.
CURANT	medic curant; medic care îngrijește în mod obișnuit un bolnav.
CURARA	extract brut, uscat, din diferite specii de <i>Strychnos</i> .
CURARIZANT	substanță care provoacă relaxarea, urmată de paralizia musculaturii striate.
CURATIV	care vindecă.
CURĂ	tratament cu durată variabilă
CUSHING (SUTURA)	sutură digestivă cu fir continuu sero-seros.
CUSPID	(lat. <i>cuspis - vârf</i>) formațiune anatomică cu aspect de vârf ascuțit.
CUTANAT	referitor la piele.
CUTICULĂ	strat subțire la suprafață; strat superficial de celule epiteliale împregnate cu calciu, chitină care acoperă corpul unor nevertebrate.
CUTIS	termen utilizat pentru a desemna pielea corpului la animale.
CUTIREACȚIE	metodă utilizată pentru a pune în evidență existența unei sensibilități alergice a organismului executată prin introducerea în piele prin scarificare a unui antigen.
CUZINET	piesă de sprijin cu scop de amortizare formată din țesut adipos sau fibroadipos (cuzinet ocular, cuzinet plantar).
CYNARA SCOLIYMUS	plantă din familia <i>Asteraceae</i> , denumită popular Anghinare.